

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА**

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА .....</i>	<i>3</i>
<i>ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР .....</i>	<i>35</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ .....</i>	<i>43</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД .....</i>	<i>44</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ .....</i>	<i>45</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ .....</i>	<i>46</i>
<i>ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ .....</i>	<i>47</i>

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ООД-РУСЕ

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА на „В и К” ООД – гр. Русе за 2018 г.

Настоящият годишен Доклад за дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ООД-гр. Русе представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността, като обхваща едногодишния период от 01. Януари 2018 г. до 31. Декември 2018 г.

I. ПРОИЗВОДСТВЕНА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018г.

През 2018 г. производствената дейност беше подчинена на стратегическите цели заложи в бизнес плана на Дружеството до 31.12.2018г. както следва:

- Устойчиво развитие с глобална цел отчитане потенциалните интереси и на следващите поколения жители на областта;
- Балансирано съчетание между интересите на потребителите, съдружниците и вътрешните интереси на Дружеството с акцент върху нови инвестиции за рехабилитация и модернизация на системите;
- Диверсификация на ресурса на Дружеството чрез разгръщане портфолиото на други услуги;
- Въвеждане на качествено нова политика за управление на човешките ресурси;

1. ВОДЕН БАЛАНС

А/ Добита вода, вода пред населени места /ПНМ/, фактурирана вода и загуби на вода.

Добитата вода от ПС през 2018 г. от фирма “ВиК” - ООД -Русе възлиза на 18 336 хил.м³ и е със 322 хил.м³ по-малко от добитата вода през 2017 г. (18 658 хил.м³).

Фактурираната вода е намаляла от 10 863 хил.м³ през 2017 г. на 10 521 хил.м³ през 2018 г. Намалението спрямо 2017 г. на общото фактурирано водно количество е 342 хил.м³. Общите загуби на вода се увеличават от 41.78 % през 2017 г. на 42.62 % през 2018 г. или с 0.84% за годината.

Подадената вода пред населените места за 2018 г. е 17 737 хил.м³, т.е. външните загуби общо за фирмата са 599 хил.м³ или 3.27 %, а вътрешни загуби - 7 216 хил.м³ или 40.68 %.

В сравнение с подадената вода пред населени места за 2017г. – 17 890 хил.м³, външни загуби от 768 хил.м³ или 4.12 %, вътрешни загуби от 7 027 хил.м³ или 39.28 %, през 2018 г. се наблюдава намаление на външните загуби с 0.85% и увеличение на вътрешните загуби с 1.40 %.

Водоснабдяване и Канализация ООД

Сравнените компоненти на водния баланс между 2017 г. и 2018 г. са дадени в следните таблици:

Таблица 1

Компоненти на водния баланс	2017г.	2018г.	Разлика /3-2/
1	2	3	4
Произведена вода - хил.м3	18 658	18 336	-322
Вода за разпределение - хил.м3	17 890	17 737	-153
Външни загуби – хил.м3	768	599	-169
Външни загуби – %	4.12	3.27	-0.85

Таблица 2

Компоненти на водния баланс	2017г.	2018г.	Разлика /3-2/
1	2	3	4
Вода за разпределение - хил.м3	17 890	17 737	-153
Фактурирана вода - хил.м3	10 863	10 521	-342
Вътрешни загуби – хил.м3	7 027	7 216	189
Вътрешни загуби – %	39.28	40.68	1.40

В таблица 3 е направена съпоставка между изпълнението и заложените показатели в бизнес плана на фирмата за 2018 г.

Таблица 3

Компоненти на водния баланс	Бизнес план 2018	2018г.	Разлика
1	2	3	4
Произведена вода - хил.м3	19 362	18 336	-1026
Вода пред населените места	18 245	17 737	-508
Фактурирана вода – хил.м3	11 395	10 521	-874
Общи загуби на вода – хил.м3	7 967	7 815	-152
Общи загуби на вода - %	41.15	42.62	1.47
в т.ч. – външни загуби – хил.м3	1 117	599	-518
в т.ч. – външни загуби – %	5.76	3.27	-2.49
в т.ч. – вътрешни загуби – хил.м3	6 850	7 216	366
в т.ч. – вътрешни загуби – %	37.55	40.68	3.13

Данните за външни и вътрешни загуби на вода в таблица 3 са получени съответно от таблица 1 и таблица 2, като в тях не влизат загубите на вода за технологични нужди, както към водата за пренос, така и към водата за разпределение.

Загубите на вода за технологични нужди са 88 хил. м³ и обхващат водата за промивки и дезинфекция на резервоари и съоръжения, аварии и ремонт по водопроводи, водата използвана за противопожарни нужди, както и разхода на питейна вода на ПСОВ.

Съгласно методиката за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, изчисляването на загубите в проценти не е достатъчен показател за анализ и вземане на точни решения и набелязване на мероприятия за намаляване загубите на вода.

В таблица 4 са показани загубите на вода в зависимост от дължината на водопроводната мрежа.

Таблица 4

Компоненти	Загуби хил м ³	Дължина на водопров. мрежа вкл. отклоненията /км/	Загуби на вода в м ³ /км/ден	Загуби на вода в хил.м ³ /км
Външни загуби – хил.м ³	599	647	2.54	0.93
Вътрешни загуби – хил.м ³	7 216	2 042	9.68	3.53
Общи загуби на вода – хил.м ³	7 815	2 689	7.96	2.91

2. КОНТРОЛ НА ВОДНИТЕ ЗАГУБИ НА ВОДАТА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

2.1. Откриване на скрити течове с прослушвателна апаратура и провеждане на нощни снимки

Откритите аварии с прослушвателна апаратура общо са 402 броя или 19% от общия брой на аварията.

Специалиста в ПТО, отговарящ за прослушвателната апаратура оказва съдействие на ПЕР-овете, като прослуша 12 000 м вътрешна и външна водопроводна мрежа и откри 6 броя аварии, от които 4 по външни водопроводи, а 2 в гр. Русе. В гр. Русе съвместно със специалисти от ПЕР-Русе се извършиха замервания с разходомер в НКР Николово и кв. Средна кула и Долапите.

Специалистите от ПЕР Русе откриха с прослушвателна апаратура 161 бр. аварии, уточниха точното местоположение на 70 бр. видими течове и прослушаха профилактично 41 350 м водопроводна мрежа.

Трасирани са водопроводи и водопроводни отклонения в населените места и по външни трасета, както и кабели на ВиК и на Енерго Про. Указано се съдействие на фирмата подменяла водопроводите в с.Щръклево при разкриване на връзките на новите трасета със старите водопроводи и трасиране на отклонения.

Монтирани са логери за налягане в с. Басарбово и с. Пиргово за обследване на налягането.

След заплащане се обследва и вътрешна водопроводна мрежа на клиенти на ВиК в гр. Русе и с. Долно Абланово.

Извърши се обследване на външни водопроводи със специализираната апаратура във всички райони.

Работата с електронна апаратура е добре организирана в ПЕР Русе, ПЕР Бяла и ПЕР Две могили.

Направени са нощни снимки със в с. Пиргово, с. Юделник, с. Бъзън, с. Червена вода, с. Малко Враново, с. Табачка, с. Семерджиево и с. Писанец.

В цифров вид са изготвени карти и зони на водопроводната мрежа в гара Бяла.

2.2 Подменени водопроводи и СВО със собствени сили по ПЕР (без коефициенти):

ПЕР	Метри
ТЕР-1	663.00
ТЕР-2	455.00
ТЕР-3	1 087.00
Бяла	2 224.00
Борово	2 070.00
Ветово	2 947.00
Две могили	2 097.50
Иваново	791.00
Ново село	1 411.00
Сливо поле	2 703.00
Ценово	2 789.00
Щръклево	3 686.00
Общо за Ви К:	22 923.50

През 2018 г. със собствени сили са подменени 16 596 метра водопроводи с диаметър по-голям от Ф63.

В/ Отстранени аварии общо за фирмата

През 2018 г. са отстранени общо 2 110 бр. аварии във водоснабдителните системи. За сравнение през 2017 г. са били отстранени общо 1 814 бр. аварии.

По място на възникване:

- на довеждащи водопроводи – 117 бр.;
- на разпределителни водопроводи – 1 122 бр.;
- на СВО – 871 бр.;

По вид на аварията:

- корозия на стоманени тръби – 400 бр.;
- износени гумени уплътнители – 756 бр.;
- счупени /спукани/ тръби – 698 бр.;
- арматури и други – 256 бр.

СПРАВКА
за отстранени аварии за 2018 г.

	Общ брой аварии	Аварии на СВО	Аварии по вътрешна водопроводна мрежа	Аварии на довеждащи водопроводи	Загуби на вода,куб.м	Брой абонати засегнати от прекъсване на водоснабдяването	Корозия	Уплътнител, връзка	Счупени тръби	Арматури	Открити с апаратура
Борово	81	32	49	0	3 070	4 686	13	46	18	4	13
Бяла	169	26	131	12	3 470	1 051	27	111	26	5	
Ветово	242	88	147	7	8 690	13 734	11	102	113	16	27
Две могли	195	73	111	11	2 285	5 828	70	67	40	18	68
Иваново	221	64	146	11	2 300	6 332	49	98	57	17	24
Ново село	155	63	82	10	1 097	8 964	1	73	47	34	43
Русе	690	369	300	21	8 441	8 441	104	145	285	156	217
Сливо поле	159	85	70	4	6 352	43 156	36	47	72	4	9
Ценово	101	43	43	15	3 090	1 366	59	30	12	0	
Шърклево	97	28	43	26	1 221	39 470	30	37	28	2	1
Общо :	2 110	871	1 122	117	40 016	133 028	400	756	698	256	402
Разход питейна вода ПСОВ					15 354						
Деизфекция и промивки					29 982						
Заявки за спиране					288						
Протоколи ПБЗН					2 155						
Общо технологични загуби:					87 795						

Откритите аварии с прослушвателна апаратура общо са 402 броя или 19% от общия брой на аварията.

Подменени са 650 бр. СК и ТСК без тези които са подменени с подмяната на СВО, при план за ремонт и подмяна на СК и ТСК- 618 бр.

Подменени са 94 бр. ПХ , при план 83 бр., както и 818 бр. СВО при план, съгласно Бизнес плана 700.

Средното време за локализиране на аварии е 2 часа при заложеното в бизнес плана 2 часа, а средното време за отстраняване на аварии е 4 часа при заложеното в Бизнес плана на фирмата 4 часа, което говори за добра организация на работата на аварийните екипи на фирмата.

При отстраняване на аварии във фирмата от прекъсване на водоснабдяването са засегнати 133 028 потребители /население/.

През 2018 г. са отстранени общо 50 бр. аварии по канализационната система, както следва:

- СКО-7 бр.;
- РШ-27 бр.;
- Оттоци-10 бр.;
- Тръби и др.-6 бр.

Монтирани са 39 броя общи водомери.

39 броя водомери на ПС и пред населени места са преминали периодична проверка. Същите са plombирани с пломба на БДДР Плевен и са издадени съответните протоколи.

Аварии	Ед. мярка	Заложено в БП 2018	Отчет 2018
Общ брой аварии по довеждащи водопроводи	бр.	193	117
Дължина на довеждащите водопроводи	км.	647	647
Годишно постигнато ниво	бр./км.	0.30	0.18
Общ брой аварии по разпределителни водопроводи	бр.	1 081	1 122
Дължина на разпределителните водопроводи	км.	2 043	1 980
Годишно постигнато ниво	бр./км.	0.53	0.57
Общ брой СВО	бр.	64 360	63 783
Брой аварии на СВО	бр.	896	871
Годишно постигнато ниво	%	1.39	1.37
Брой аварии на канализационната мрежа	бр.	125	50
Дължина на канализационната мрежа	км.	370	370
Годишно постигнато ниво	бр./км.	0.34	0.14

3. ВОДОИЗТОЧНИЦИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ СХЕМИ.

Измереният средногодишен дебит на водоизточниците през отчетната 2018 г. е 2 442л/сек при 2 435 л/сек през 2017 г. Добитата вода от ПС е 18 335 594 м³ или 581 л/сек. Използвани са 24 % от общия дебит на водоизточниците.

През 2018 г. са подадени заявления за удължаване срока на 4 бр. разрешителни:

- № 11510246/28.07.2008г. за Дренаж „Чатал дере-Копривец-ВиК Русе“ и Дренаж „Куруджу дере -Копривец-ВиК Русе“, с. Копривец, общ. Бяла, обл. Русе;
- № 11510248/01.08.2008г. за Дренаж „Бабун геран-Полско Косово-ВиК Русе“, с. Полско Косово, община Бяла, обл. Русе;
- №11510253/15.09.2008г. за Дренаж Брестовица-ВиК Русе“, с. Брестовица, общ. Борово, обл. Русе;
- 11510121/27.08.2007г. за Каптиран извор "Варовичец-ПС Писанец", с. Писанец, общ. Ветово, обл. Русе.

Получено е ново разрешително за водовземане за:

- 11511196/01.02.2018г. за „ТК –ВиК Русе –Тетово“, с. Тетово, общ. Русе, обл. Русе.

Получени са решения за изменение и продължаване срока на действие на следните разрешителни:

- № 11510246/28.07.2008г. за Дренаж „Чатал дере-Копривец-ВиК Русе“ и Дренаж „Куруджу дере -Копривец-ВиК Русе“, с. Копривец, общ. Бяла, обл. Русе;
- № 11510248/01.08.2008г. за Дренаж „Бабун геран-Полско Косово-ВиК Русе“, с. Полско Косово, община Бяла, обл. Русе;
- №11510253/15.09.2008г. за Дренаж Брестовица-ВиК Русе“, с. Брестовица, общ. Борово, обл. Русе.

Изготвени са проекти и са подадени заявления за издаване на разрешителни за водовземане на:

- 3 бр. ШК при ПС Топчии;
- 1 бр. Дренаж при ПС Сеново;
- 1 бр. ТК при ПС Малко Враново.

4. ПРОУЧВАНЕ И ИЗДАВАНЕ НА ИЗХОДНИ ДАННИ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ. ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТИ. СЪГЛАСУВАНЕ НА ПРОЕКТИ.

През 2018 г. са издадени :

• изходни данни за 219 обекта на стойност	19 116.80 лв.
• извършени са проучвания на 105 обекта на стойност	5 222.30 лв.
• съгласувани на ВиК схеми за 57 обекта на стойност	2 570.50 лв.
• издадени са 13 броя удостоверения на стойност	656.50 лв.
• приети и съгласувани 67 бр. линейни обекти на стойност	<u>9 738.00 лв.</u>
Общо за	37 304,10 лв.

Новоприсъединени СВО по ПЕР за 2018 г. с платени такси за присъединяване:

- ПЕР Ново Село - 3 бр. СВО – стойност 195.46 лв.
- ПЕР Щръклево – 13 бр. СВО – стойност 1119.61лв.
- ПЕР Иваново – 4 бр. СВО – стойност 558.59лв.

- ПЕР Борово – 2 бр. СВО – стойност 167.63лв.
- ПЕР Бяла - 4 броя СВО и 3бр. СКО – стойност 835.59лв.
- ПЕР Сливо поле 14 бр. СВО – стойност 2547.17 лв.
- ПЕР Ветово – 7 бр. СВО – стойност 3621.38лв.
- ПЕР Две Могили – 1 броя СВО – стойност 238.60лв.
- ПЕР Русе -61 броя СВО и 28бр. СКО – стойност 33675.62лв.

Общо за фирмата – 109 бр. СВО и 31 бр. СКО – стойност 42 959.65лв.

През 2018 г. са изготвени общо 39 бр. проекти.

Изпълнени са 20 бр., като от тях със собствени сили 15 бр. и 5 бр. с възлагане.

През 2018 г. специалист от ПТО имаше значимо участие в изготвянето на РПИП за обособената територия, обслужвана от „В и К“ООД-гр. Русе. На 15.02.2019г. е подадено проектно предложение в ИСУН по процедура BG161M1OP002-1.016 "Изграждане на ВиК инфраструктура" на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.

5. ПРЕКЪСНАТИ ТРАЙНО НЕОБИТАЕМИ ИМОТИ

През 2018 г. са прекъснати общо 664 трайно необитаеми имоти на потребители, както следва по ПЕР:

- ПЕР Борово-102 бр.;
- ПЕР Бяла-93 бр.;
- ПЕР Ветово-40 бр.;
- ПЕР Две могили-65бр.;
- ПЕР Иваново-80 бр.;
- ПЕР Ново село-36 бр.;
- ПЕР Русе-29 бр.;
- ПЕР Сливо поле- 144 бр.;
- ПЕР Щръклево-15 бр.;
- ПЕР Ценово-60 бр.

6. ЗОНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО

През 2018г. са извършени следните дейности, свързани със ЗУП:

1. Кодирание на ЗУП в Система ИНКАСО и ГИС – ЗУП Рига и Чародейка Г-ЮГ 100.
Заснемане
2. Геодезическо заснемане на всички проектирани водопроводи;
3. Обследване на колектор Дунарит и колектор България;
4. Видео заснемане с дрон на магистрален водопровод 1ви – 2 ри Подем Ф1200 Стоманобетон – 22 км;
5. Видео заснемане с дрон на магистрален водопровод 1ви Подем – ПС Борисово Ф400 етернит – 4,7 км;
6. Видео заснемане с дрон на водопровод ПС Баниска – НР Бяла – 13,7 км;
7. Видео заснемане с дрон и площна нивелация на терен за складиране на КЕК в зоната на ПСОВ;
8. Видео заснемане с дрон и геодезическо заснемане на ПС 1ви Подем;
9. Заснемане деформациите на ПСОВ Русе и ПСОВ Бяла от фирма „Гео Чонов“.

7. ЕКОЛОГИЯ

Контрол на отпадъчните води:

- Подновени са стари и са сключени 8 нови договори по Наредба № 7/2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места с фирмите, формиращи производствени отпадъчни води;
- Извърши се проучване на ЗПЗ, бул. Трети март за незаконни включвания
- Поетапно се вземаха проби за БПК от различни обекти с цел определяне приноса им към товара на замърсяването на водите, отвеждани за пречистване

При мониторинга на отпадъчните води през 2018 г. са взети следните проби:

- ГПСОВ – Русе - общо 48 броя проби 24 изход и 24 вход, – два пъти месечно – вход и изход- неотговарящи няма;
- ГПСОВ – Бяла – общо 24 броя проби, 12 изход, 12 вход, неотговарящи няма
- От колекторите за град Русе – 31 броя;
- От фирмите и автомивките за град Русе и град Бяла 69 бр. – завишени показатели са са Мегахим АД, Дион ООД, Юта АД, Винпром Русе, Боримес, Приста ойл холдинг, 2 автомивки

На замърсителите са наложени санкции, съгласно договорите.

Управление на отпадъците:

- Изготвени са документи за оползотворяване на утайката от ПСОВ в земеделието и е получено разрешение за нейното оползотворяване от БАБХ.
- Съгласно законодателството се извърши анализ на утайката за наличие на тежки метали и патогенни микроорганизми и анализ за хелминти – три броя проби - отговарящи;
- В процедура сме с нова фирма за оползотворяване на утайката в земеделието.
- Отпадъците се предават на фирми, притежаващи необходимите документи.
- Организирано е извозване на утайка от ПСОВ Бяла площадка за КЕК до ПСОВ Русе.

Дератизация и дезинсекция:

- Обработка се канализационната мрежа в периода от март до ноември, като поне два пъти се третира РЩ.
- Обработени са СОЗ против кърлежи.
- Целогодишно се осигурява отрова за гризачи за всички ПЕР.
- Осигурен е репелент за борба с влечуги;
- Извършена е обработка на канализационната мрежа на град Русе и град Бяла с Биолайф.

8. ДИАГНОСТИКА И ОБСЛЕДВАНЕ НА КАНАЛНА МРЕЖА И НАНАСЯНЕ В ГИС

През 2018 г. са извършени следните дейности, свързани с диагностиката и обследването на канализационната мрежа:

1. Видеонаблюдение на 50 бр. СКО.
2. Видеонаблюдение на 755 м тръби от уличната канализационна мрежа
3. Редактиране и изчертаване в ГИС на уличната водопроводна мрежа на гр. Бяла.
4. Редактиране и изчертаване кадастър и водопроводна мрежа на гр. Глоджево и селата: Долна Студена, Обретеник, Басарбово, Бъзън, Ново село, Долно Абланово, Батин, Просена, Хотанца, Сенено, Пиргово, Горно Абланово, Екзарх Йосиф, Караманово, Сандрово и Червена вода.
5. Изчертаване на външна и вътрешна водопроводна мрежа по данни от геодезически заснемания (екзекутиви) от 2018 г.
6. Нанасяне на СВО и СКО на обекти по присъединяване от 2018 г.
7. Прецизна нивелация всяко тримесечие за установяване следи от улягания на водните камери –Средна зона, гр. Русе.
8. Геодезически заснемания в района на Подем 1, гр. Сливо поле за попълване на кадастъра, проектиране на оптичен кабел, екзекутивното му заснемане и отразяване в ГИС.
9. Геодезическо заснемане на територията на ПСОВ-Русе за разширяване площта за складиране на КЕК.

9. КЕВР

През 2018 г. бе извършена планова проверка за дейността на „В и К“ ООД-гр. Русе за периода 01.01.2017 г. -31.12.2017 г.

Тя включваше проверка и описание на наличните в Дружеството регистри и бази данни, създадената организация на работа и водене на отчетност на оперативни и капиталови ремонти.

За резултатите от проверката работната група е изготвила констативен протокол и доклад №В-Дк-304/07.12.2018 г. с направени препоръки за изпълнение. Със Заповеди на Управителя от 28.12.2018 г. са внедрени липсващи регистри и бази данни, както и процедури за начина и реда за поддържането им.

10. АВик

През 2018 г. се осъществиха регламентирани работни срещи на представители на Асоциацията по В и К и представители на „В и К“ ООД-гр. Русе, за които има съставени протоколи. Създадох се и междуведомствени комисии между представители на общините и представители на В и К Оператора за извършване проверка на място и по документи за инвестиционните обекти за 2017 г., ПДС и ПОС, финансирани от „В и К“ ООД-гр. Русе. За работата на комисии има изготвени протоколи.

11. ISO

През 2018 г. във фирмата бяха внедрени следните стандарти: БДС EN ISO 9001:2015, БДС EN ISO 9000:2015 (Системи за управление на качеството) и БДС EN ISO 14001:2015 (Системи за управление по отношение на околната среда).

12. ГПСОВ РУСЕ

ПСОВ работи нормално през отчетния период. Пречистената вода за период 2018г. е: 6 833 916 м³.

Производството на метан /CH₄/ беше много добро. Работата на КО-Генераторите за периода и произведената ел. енергия спрямо общия дял на консумираната ел. енергия от външната мрежа е 28%.

Поради износване на двигателите работата на КО-генератор № 1 е преустановена през м. Септември, а на КО-генератор № 2 през м. Октомври. Или до м. Август имаме 38% производство на ел. енергия от КО-генерация. След спирането средно-годишното производство спада на 28%.

12.1 Превантивното планово профилактиране на всички съоръжения, като: помпи, шахти, бъркалки, вторични утайтели, резервоар за надкалова вода, резервоар за FeCl₃ и други, не даде възможност за аварийно престрояване на отделни съоръжения и създаване на проблеми в технологичния режим на ПСОВ.

Извършени бяха ремонти на охладител на пробовземащо устройство вход; монтирано честотно управление на 4^{та} въздуходувка.

Извършен беше планов ремонт на 13бр. помпи; 1бр. бъркалка; калообирачите на вторичните утайтели; шнековите на дъговите лентови преси; шнека на груби решетки на КПС 2 са с подменени лагерни черупки.

Подменени бяха работните ленти на втора и първа дъгова преса.

12.2. Вследствие намаляване на сухото вещество в метантанка през отчетния период не се налагаше почистване на резервоар за изгнила утайка.

С помощта на каналната група 4 пъти почистихме шахта за пясък и инсталацията за органика на класификаторите за пясък.

Доставка и разход на FeCl₃ и течен полимер

2018г.	FeCl ₃	Течен полимер	КЕК	Биогаз
Месец	доставено количество	доставено количество	извозено количество	месечно производство
	кг	кг	тон	м ³
Януари	46 920	2 100	700	44 339
Февруари	45 764	-	550	33 012
Март	69 740	2 100	600	20 867
Април	73 080	-	550	47 724
Май	50 980	2 100	450	48 725
Юни	72 540	-	500	39 874
Юли	50 480	2 100	400	35 647
Август	72 920	-	450	34 975
Септември	69 040	-	500	29 622
Октомври	49 060	2 100	600	31 665
Ноември	96 100	-	500	31 825
Декември	52 540	2 100	600	33 845
Общо:	749 164	12 600	6 400	432 120

КОНСУМАЦИЯ НА ЕЛ. ЕНЕРГИЯ ОТ ПСОВ

Месец	ЕОН	КО-генерация	Общо ЕОН и КО-генерация	КО-генерация	ЕОН
	kWh	kWh	kWh	%	%
Януари	78 240	54 240	132 480	41	59
Февруари	81 720	73 613	155 333	47	53
Март	109 160	53 353	162 513	33	67
Април	93 400	82 800	176 200	47	53
Май	87 800	78 715	166 515	47	53
Юни	93 480	68 609	162 089	42	58
Юли	97 880	71 000	168 880	42	58
Август	120 160	59 736	179 896	33	67
Септември	159 400	27 142	186 542	15	85
Октомври	173 600	-	173 600	0	100
Ноември	163 200	-	163 200	0	100
Декември	173 760	-	173 760	0	100
Общо:	1431 800	569 208	2001 008	28	72

Месец	ПРИРОДНА - ГАЗ		ПИТЕЙНА ВОДА		
	разходомер на вход	месечен разход	СТАРО	НОВО	месечен разход
	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
31.12.2017 г.	412 297				
Януари	415 466	3 169	54 591	55 191	600
Февруари	422 091	6 625	55 191	56 733	1 542
Март	429 213	7 122	56 733	60 234	3 501
Април	430 807	1 594	60 234	62 197	1 963
Май	430 807	-	62 197	62 889	692
Юни	430 807	-	62 889	63 500	611
Юли	430 807	-	63 500	64 076	576
Август	430 807	-	64 076	64 787	711
Септември	430 807	-	64 787	65 323	536
Октомври	430 807	-	65 323	65 990	667
Ноември	437 365	6 558	65 990	66 970	980
04.12.2018 г. е сменен разходомера	2310 350				
Декември	2326 961	16 611	66 970	68 389	1 419
Общо за 2018		41 679			13 798

От приложените таблици е видно, че за отчетния период сме използвали 749 164 кг. FeCl₃ за да поддържаме общ Фосфор на изхода под 1мг./л. Течен полимер за коаголиране на утайката сме използвали 12 600 кг.

Произвели сме и сме извозили 6 400 тона КЕК. Годишното производство на биогаз през 2018 г. е 432 120 м³, с които сме произвели 569 208 kWh електроенергия, която е 28 % от общия дял на електроенергията която е консумирала ПСОВ.

Консумираната питейна вода за технологични нужди за отчетния период е 13 798 м³.

13. ПСОВ БЯЛА

През 2018 г. в ПСОВ-Бяла са пречистени 682 754 м³ вода и изразходени 304 416 kWh електроенергия.

Пробите взети от от РИОСВ - гр.Русе отговарят и са в рамките на заложените показатели по БПК, ХПК, неразтворими вещества, азот и фосфор.

Утайката, максимално обезводнена и стабилизирана, се извозва в ПСОВ Русе.

Денонощно се наблюдава дейността на машините и съоръженията, своевременно се отстраняват възникналите проблеми, ежедневни прегледи на машини, съоръжения и ел.табла. Водят се дневници за хората, техниката и дейността, които се попълват своевременно.

Ежедневно се отчитат ел.енергия, водомери, питейна вода, дебитомери на вход и изход.

Профилактично и при необходимост се почистват шахтите и съоръженията за механично отделяне на утайката

14. ЛАБОРАТОРИЯ ЗА ИЗПИТВАНЕ НА ВОДИ

14.1. ПИТЕЙНИ ВОДИ.

През 2018 г. в ЛИВ са изработени общо 1 515 проби питейна вода, при планирани 1 417 бр.

14.1.1. Микробиологични изпитвания на питейна вода от водопроводната мрежа.

През 2018 г. в ЛИВ за изработени общо 580 проби от водопроводната мрежа, от които 523 бр. по показателите от постоянния мониторинг (група А) /колиформи, ешерихия коли и микробно число при 22°C/ и 57 бр. по показателите от периодичния мониторинг (група Б) /колиформи, ешерихия коли, ентерококи и микробно число при 22°C/. Всички проби са стандартни, като процента на стандартност е 100 % (в сравнение с 2017 г. този процент също е бил 100 %).

Изпълнение на показателите в бизнес плана за качество на В и К услугите за 2018 г.:

Годишно постигнато ниво: Съотношение брой проби отговарящи на нормативните изисквания към общия брой проби по микробиологични показатели

Големи Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99.93 %
	Постигнато ниво	100.00 %
Малки Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99.05 %
	Постигнато ниво	100.00 %

През 2018 г. РЗИ – Русе е изследвала 235 проби от водопроводната мрежа, като няма нестандартни, т.е. процента на стандартност е 100 % (в сравнение с 2017 г. нестандартните проби са 3 бр. и процента на стандартност е бил 98,80 %), а РЗИ – Разград 3 бр. проби и трите са стандартни, т.е. процента на стандартност е 100 %.

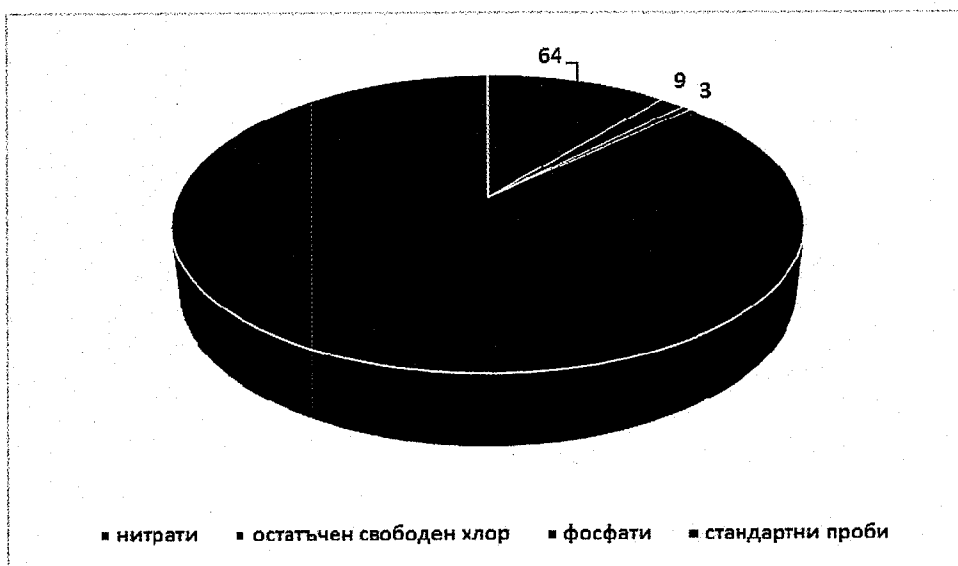
14.1.2. Физико - химични изпитвания на питейна вода.

През 2018 г. в ЛИВ са изследвани общо 893 проби питейна вода както следва:

14.1.2.1. Водопроводна мрежа: 581 проби от водопроводната мрежа, от които 57 бр. по показателите от периодичния мониторинг (Група Б) и 524 бр. по показателите от постоянния мониторинг (група А).

Отклонения от изискванията за качество съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г., посл. изм. ДВ бр.6 от 16.01.2018 г. са констатирани при 76 проби, както следва (фигура 1):

- нитрати – 64 бр.
- фосфати – 3 бр.
- остатъчен свободен хлор – 9 бр.

фигура 1

През 2018 г. ежесечно РЗИ – Русе и РЗИ – Разград са уведомявани официално с писма за изпълнението на мониторинговите програми, за нестандартните проби, като са им предоставяни и протоколите от изпитване от водопроводната мрежа на населените места.

В таблиците, по-долу, са посочени населените места с отклонения от изискванията за качество на питейната вода съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г.

Таблица 1

№ по ред	Населено място	Показател	Средна стойност, mg/L 2015 г.	Средна стойност, mg/L 2016 г.	Средна стойност, mg/L 2017 г.	Средна стойност, mg/L 2018 г.	Норма съгласно Наредба № 9, mg/l
1	с. Хотанца	нитрати	58.2	57.2	52.6	57.1	50
2	с. Голямо Враново	нитрати	62.0	56.1	56.8	57.0	50
3	с. Бръшлен	нитрати	60.2	56.1	56.8	52.9	50
4	с. Божичен	нитрати	107.5	57.0	59.0	58.4	50
5	с. Кошов	нитрати	91.4	52.5	59.8	61.1	50
6	с. Иваново	нитрати	86.8	54.9	60.4	62.8	50
7	гр. Сеново	нитрати	62.2	63.4	65.5	67.0	50
8	с. Просена	нитрати	58.7	61.4	59.0	61.2	50
9	с. Пейчиново	нитрати	62.1	93.9	93.4	108.8	50
10	с. Босилковци	нитрати	69.2	70.9	63.7	65.7	50

Водоснабдяване и Канализация ООД

11	с. Чилнов	нитрати	44.0	54.5	52.3	57.1	50
12	с. Брестовица	нитрати	44.8	51.9	56.3	57.4	50
13	с. Юделник	нитрати	47.7	43.2	54.4	52.7	50
14	с. Копривец	нитрати	42.9	43.5	54.0	50.4	50
15	с. Топчии	фосфати	0.90	1.09	1.08	0.88	0.50
16	с. Дряновец	фосфати	0.92	0.95	0.92	0.90	0.50
17	с. Обретеник	фосфати	0.66	0.60	0.70	0.75	0.50

Таблица 2

№ по ред	Населено място	Показател	Максимална стойност, mg/L 2018 г.	Норма съгласно Наредба № 9, mg/l
1	гр. Сливо поле	остатъчен хлор	0.594	0,3 – 0,4
2	с. Малко Враново	остатъчен хлор	0.552	0,3 – 0,4
3	с. Борисово	остатъчен хлор	0.784	0,3 – 0,4
4	с. Ястребово	остатъчен хлор	0.636	0,3 – 0,4
5	с. Караманово	остатъчен хлор	0.870	0,3 – 0,4
6	с. Червен	остатъчен хлор	0.688	0,3 – 0,4
7	с. Батин	остатъчен хлор	0.583	0,3 – 0,4
8	с. Мечка	остатъчен хлор	0.550	0,3 – 0,4

Изпълнение на показателите в бизнес плана за качество на В и К услугите за 2018 г.:

Годишно постигнато ниво: Съотношение брой проби отговарящи на нормативните изисквания към общия брой проби по физико-химични и радиологични показатели

Големи Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99.93 %
	Постигнато ниво	99.91 %
Малки Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99.05 %
	Постигнато ниво	98.88 %

Предписания от РЗИ – Русе: През 2018 г. на „ВиК“ ООД – Русе са връчени общо 25 Предписания за предприемане на незабавни действия за осигуряване на населението с безопасна и чиста питейна вода, поради отклонения от качеството на взетите от лабораторията на РЗИ - Русе проби по следните показатели: нитрати, фосфати, остатъчен свободен хлор, микробно число, както и за ремонт на помпени станции. В Таблица 3 са представени резултатите от получените предписания от РЗИ – Русе.

Таблица 3

№ по ред	Предписание	Населено място
1	Остатъчен свободен хлор	Прехлорирана над 0.4 mg/l ост. хлор: Новград, Мечка, Ново село, Пиперково, Острица Недохлорирана под 0.2 mg/l ост. хлор: Долна Студена, Нисово, Острица, Бъзовец, гр. Русе Месокомбинат, Джулюница, Новград, гр. Русе МГ „Баба Тонка“
2	Нитрати	Полско Косово, Божичен, Пейчиново, Босилковци, Иваново, Чилнов, Сеново – 2 бр.
3	Фосфати	Дряновец
4	Микробно число	Долно Абланово, гр. Русе магазин „Кауфланд I“
5	Ремонт на ПС	ПС Смирненски, ПС Щръклево, ПС Нисово, ПС Божичен, ПС Червен, ПС Просена, Долно Абланово, ПС Копривец, ПС Лом Черковна, ПС Стамболово

Водоснабдяване и Канализация ООД

№ по ред	Предписание	Населено място
6	Липса на етикети, табели с пиктограми, инструкции за работа с биоцид и сорбент	Всички ПС в Община Ценово /ПЕР Ценово/

14.1.2.2. Водоизточници: 199 проби сурова /нехлорирана/ вода от водоизточниците са изследвани по показателите от периодичния мониторинг (група Б) от обхвата на акредитация на ЛИВ, при планирани 170 бр. съгласно мониторинговата програма за 2018 г. Получените от изследванията резултати показват отклонения по показатели нитрати, фосфати, манган и хром при някои водоизточници.

В таблица, по-долу, са представени резултатите от изпитванията на водоизточниците с отклонения съгласно Наредба № 1 от 10.10.2007 г., посл. изм. ДВ бр. 102 от 23.12.2016 г.

№ по ред	Помпена станция	Водоизточник	2015 г. Средно измерена стойност, mg/L	2016 г. Средно измерена стойност, mg/L	2017 г. Средно измерена стойност, mg/L	2018 г. Средно измерена стойност, mg/L	Режим на експлоатация
НИТРАТИ Норма 50 mg/L							
1	ПС Просена	ТК	59.4	68.2	56.2	65.8	основен
2	ПС Хотанца	Дренаж „Хисарлъка”	64.2	61.9	68.4	70.2	резервен
3	ПС Долно Абланово	ТК	32.6	50.4	58.6	60.6	основен
4	ПС Голямо Враново	ТК 1	63.3	58.2	59.2	45.5	основен
		ТК 2	96.6	72.8	65.3	71.3	резервен
5	ПС Юделник	ТК	60.5	60.2	59.6	65.0	допълващ
6	ПС Бръшлен	ШК	81.7	88.0	91.7	98.2	не се използва
		ТК	81.1	91.0	106.5	104.9	не се използва
7	ПС Острица	ТК	76.2	75.2	75.4	81.8	допълващ
8	ПС Могилино	Дренаж „Хотуля“	85.0	84.1	81.2	79.1	разреждане с ВГ Баниска
9	ПС Полско Косово	Дренаж „Бабун геран”	86.6	67.0	67.3	72.8	разреждане с ВГ Баниска
10	ПС Босилковци	Каптаж „Гюр чешме“	-	84.2	83.8	-	основен
		Дренаж 1 Голям тетърлък	48.6	53.9	45.9	53.6	основен
		Дренаж 2 Малък тетърлък	47.4	52.8	47.1	56.1	основен
11	ПС Божичен	ТК 5	46.8	55.6	57.6	64.1	допълващ
		ШК	220.1	233.2	246.7	276.6	резервен
12	ПС Ценово	ШК	56.1	61.4	56.9	57.3	разреждане с ВГ Батин

Водоснабдяване и Канализация ООД

№ по ред	Помпена станция	Водоизточник	2015 г. Средно измерена стойност, mg/L	2016 г. Средно измерена стойност, mg/L	2017 г. Средно измерена стойност, mg/L	2018 г. Средно измерена стойност, mg/L	Режим на експлоатация
НИТРАТИ			Норма 50 mg/L				
13	ПС Караманово	Дренаж „Дърварски дол”	76.2	112.1	94.9	132.1	директно в мрежата
		Дренаж „Овчарски дол“	38.5	42.8	71.6	100.5	директно в мрежата
14	ПС Сеново	Каптаж	66.4	67.1	68.3	66.8	основен
		Дренаж	67.4	67.7	68.8	66.5	основен
15	ПС Борово	ШК	135.7	138.3	131.0	138.7	резервен
		Дренаж „Каяк дере 1 и 2“, СШ	42.3	45.6	53.0	90.7	основен
16	ПС Брестовица	Дренаж	47.0	45.7	42.7	54.8	основен
17	ПС Кацелово	ШК 2	65.3	70.2	101.8	83.7	резервен
18	ПС Пейчиново	ТК	85.7	58.6	133.3	116.5	резервен
		ШК	55.0	82.4	91.1	112.2	основен
19	ПС Чилнов	Дренаж	47.7	49.8	51.2	50.4	основен
20	ПС Каран Върбовка	Дренаж „Сютюрлюк“	22.9	28.3	30.8	53.8	основен
МАНГАН			Норма 0,050 mg/L				
21	ПС Красен	ТК 3	0.012	0.064	0.064	0.051	основен
ФОСФАТИ			Норма 0,50 mg/L				
22	ПС Топчии	ШК 1	1.24	1.22	1.20	1.22	основен
		ШК 2	0.94	1.00	1.02	1.06	основен
		ШК 3	1.25	1.22	1.17	1.22	основен
23	ПС Волово	ШК	2.35	2.32	2.36	2.22	основен
24	ПС Дряновец	ТК 1	0.98	0.96	1.01	0.93	основен
		ТК 2	0.83	0.78	0.96	0.97	основен
25	ПС Образцов Чифлик	Дренаж 2	1.43	1.61	1.63	1.63	резервен
26	ПС Обретеник ШК „Фотуля”	ШК	0.67	0.60	0.70	0.76	основен
ХРОМ			Норма 0,050 mg/L				
27	ПС Караманово	Дренаж „Овчарски дол”	0.059	0.056	0.054	0.055	основен
28	ПС Пиперково	Дренаж „Студен кладенец“	0.040	0.054	0.056	0.050	основен
29	ПС Джулюница	Дренаж	-	0.059	0.053	0.061	допълващ

14.1.2.3. Водоизточници с отклонения: 113 проби водоизточници с отклонения по показатели нитрати, фосфати, манган и хром са изработени в ЛИВ през 2018 г. при планирани 114 бр.

Високото съдържание на нитрати и фосфати е в резултат на дълготрайно замърсяване от селскостопански произход, докато мангана и хрома са с естествен произход и природообусловено присъствие във водата.

14.1.2.4. Проби питейна вода изпитвани във външни акредитирани лаборатории: 55 проби питейна вода от определените зони на водоснабдяване и 5 бр. водоизточници са изпитвани във външни акредитирани лаборатории за съдържание на тежки метали, органични вещества и пестициди (на стойност 26 526,80 лв. без ДДС), и 47 проби по радиологични показатели (на стойност 16 155,00 лв. без ДДС). Всички 107 бр. проби изпитвани във външни акредитирани лаборатории са стандартни.

14.1.2.5. Лабораторни контролни проби заложи в мониторингова програма на „ВиК” ООД – Русе за 2018 г. и контролирани от РЗИ – Русе.

Заложени	10 бр.
Изработени	10 бр.

Контролните проби са изработени в ЛИВ при „ВиК” ООД – Русе и лабораториите на РЗИ – Русе.

14.2. ОТПАДЪЧНИ ВОДИ.

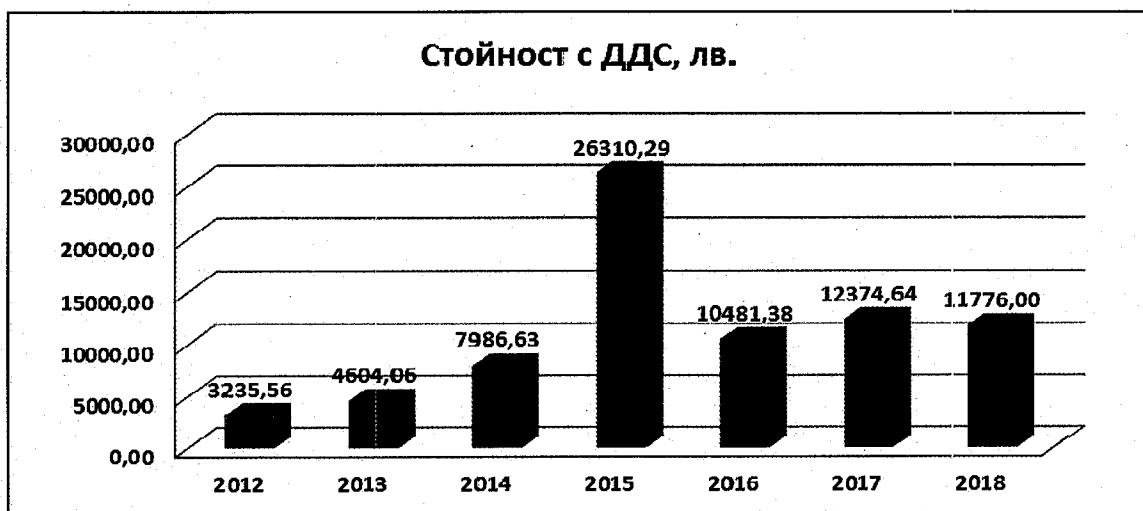
През 2018 г. в ЛИВ са изследвани 173 проби отпадъчни води при планирани 175 бр., както следва:

- От колектор България – 4 проби - стандартни;
- От колекторите на гр. Русе, р. Русенски Лом – 26 проби - стандартни;
- От фирмите в гр. Русе – 47 проби, от които 16 бр. нестандартни по показател ХПК /”Дион” ООД (3 бр.); „Приста Ойл Холдинг“ ЕАД (1 бр.); „Мегахим” АД (4 бр.); „Боримес“ ООД (3 бр.); „Найден Киров“ АД (1 бр.); „Юта“ АД (2 бр.); „Винпром Русе“ АД (1 бр.); „Спарки“ АД (1 бр.);/;
- От автомивките в гр. Русе – 15 проби, от които 4 бр. нестандартни по показател ХПК /Автомивки „Пет минути” (2 бр.), „Харис“ (1 бр.) и „Усмивка“ (1 бр.);/;
- От автомивките в гр. Бяла – 5 проби, стандартни;
- От фирмите в гр. Бяла – 4 проби, 1 бр. нестандартна („ЕКОН - 91“ ООД – рН);
- ГПСОВ гр. Бяла, вход – 12 проби, стандартни;
- ГПСОВ гр. Бяла, изход – 12 проби – стандартни;
- ГПСОВ гр. Русе, вход – 24 проби - стандартни;
- ГПСОВ гр. Русе, изход – 24 проби – стандартни.

14.3. ВЪНШНИ ЗА ЛИВ КЛИЕНТИ.

През 2018 г. от услугите на лабораторията са се възползвали 37 клиенти, от които 8 нови. В ЛИВ са извършени изпитвания на 231 проби питейна, природна (подземна и повърхностна) и отпадъчна вода по показателите от обхвата на акредитация на стойност **11 776.00 лв.** с ДДС (през 2017 г. приходите са 12 374,64 лв. с ДДС). Спрямо предходната 2017 г. има понижение от 598.64 лв. В долните таблица и графика са представени финансовите резултати от дейността на лабораторията от външни клиенти за периода 2012 – 2018 г.

Година	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Стойност с ДДС, лв.	3235,56	4604,06	7986,63	26310,29	10481,38	12374,64	11776,00

През 2018 г. в ЛИВ няма получени рекламации или оплаквания от недоволни клиенти в резултат от дейността на лабораторията, което е критерий за професионално свършена работа от всички служители в лабораторията.

Резултатите от формулярите за „Обратна информация“ 26 бр., които са попълнени от клиентите, след като са ползвали услугите на ЛИВ и които дават пълна оценка за работата и качеството на предлаганата услуга са само положителни.

14.4. ДЕЙНОСТИ ОТНАСЯЩИ СЕ ДО АКРЕДИТАЦИЯТА НА ЛИВ.

1. През м. март 2018 г. е платена годишната такса за поддържане на акредитация на ЛИВ към ИА БСА на стойност **3 400 лв. с ДДС**.

2. Във връзка с изменението на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018, съгласно който е акредитирана лабораторията и политиката за преход на ИА БСА, бяха анализирани от ЛИВ промените в новия стандарт, подготвен сравнителен анализ между двата стандарта (стар и нов) и график за провеждане на мероприятия за изпълнение на изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. Всички документи бяха изпратени в ИА БСА на 22.06.2018 за съгласуване.

3. На 27.07.2018 г. бяха подадени в ИА БСА документите за преакредитация на ЛИВ и платени съответните такси (100 лв. за проверка на заявление за преакредитация, 900 лв. за предварително проучване при преакредитация и 2 200 лв. за оценка на място при преакредитация).

4. През 2018 г. беше преработена СУ на ЛИВ съгласно изискванията на новия стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и въведена в действие новата СУ на лабораторията от 01.10.2018 г.

5. В периода 11.12.2018 г. - 14.12.2018 г. беше извършена оценка на място за преакредитация и преход по БДС EN ISO/IEC 17025:2018 от ИА БСА на дейността на ЛИВ от екип от трима оценители. По време на одита от екипа оценители бяха установени три несъответствия (едно значително и две незначителни) във връзка с прехода и изискванията на новия стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018.

6. Във връзка с отстраняване на несъответствията бяха предприети съответни коригиращи действия от ЛИВ в едномесечен срок съгласно политиката на ИА БСА, като докладът за коригиращите действия и документите към него бяха изпратени на ИА БСА на 14.01.2019 г.

7. Извършени са вътрешни и външни обучения на персонала, съгласно плана за обучение на ЛИВ за 2018 г.

8. През 2018 г. лабораторията е взела участие в три междулабораторни изпитвания за пригодност на питейна вода по физико-химични показатели с други акредитирани лаборатории от България, Македония, Литва и Словакия, организирани от лицензиран

провайдър „LGC Standards” Великобритания. Изпитвани са три проби води (матрици с точно определен състав, известен само на организатора) от всички лаборатории по 9 показателя (магнезий, хлориди, сулфати, активна реакция, специфична електропроводимост, общ органичен въглерод, свободен хлор, мътност и ХПК).

Докладваните от всички участници резултати се обработват статистически от организатора, като се изчислява **Z - критерий** и се представят под формата на доклад. Оценките, които се дават за работата на лабораториите са съгласно този критерий и са следните:

$|Z| \leq 1.0$ много добро

$1 < |Z| \leq 2.0$ удовлетворително

$2.0 < |Z| \leq 3.0$ под въпрос, предприемане на евентуални превантивни или коригиращи действия

$|Z| > 3.0$ неудовлетворително, предприемане на незабавни коригиращи действия

Оценките за докладваните от ЛИВ резултати съответно за деветте показателя са следните:

8 резултата са много добри, т.е. с $|Z| \leq 1.0$

1 резултат е удовлетворителна, т.е. с $1 < |Z| \leq 2.0$

Като цяло представянето на ЛИВ е много добро.

14.5. ОТЧЕТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОДИШНИТЕ ЗАДАЧИ ЗА 2018 г. СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ЛИВ.

14.5.1. Участие на ЛИВ в две междулабораторни изпитвания за пригодност на матрици питейна вода организирано от акредитиран провайдър “LGC Standards”, Великобритания - изпълнено.

14.5.2. Закупуване на подходящ нов дестилатор или дейонизатор за нуждите на ЛИВ, поради бракуване на стария дестилатор – изпълнено.

14.5.3. Калибриране на основните технически средства през м. август 2018 г. от външна акредитирана лаборатория за калибриране, съгласно програмата за калибриране на ТС на ЛИВ, като се спази 3 годишния период – изпълнено.

14.5.4. Подаване на документи за преакредитация на ЛИВ към ИА БСА през м. юли 2018 г. – изпълнено.

14.5.5. Поради отмяна през м. 01.2018 г. на БДС EN ISO/IEC 17025:2006 съгласно, който е акредитирана ЛИВ преработване на Системата за управление на лабораторията съгласно изискванията на новия стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 – изпълнено. Новата СУ е въведена от 01.10.2018 г.

14.5.6. Провеждане на външни обучения на персонала на ЛИВ от лицензирани организации касаещи промените в новия стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 – изпълнено.

14.5.7. Закупуване на щамове за контрол качеството на микробиологичните изпитвания и на ССМ с изтекъл срок на годност за физико-химични изпитвания на води – изпълнено.

15. АНАЛИЗ НА ЕНЕРГОМЕХАНИЧНАТА ДЕЙНОСТ ЗА 2018 г.

15.1. ПОДДРЪЖКА НА НАДЕЖДНИ СЪОРЪЖЕНИЯ.

През отчетния период чрез обновяване и планова поддръжка не сме допуснали прекъсване на водоснабдяването за продължителен период от време.

Изпълни се годишната програма по ремонта на помпите. Отремонтираха се 46 хоризонтални помпи за 28 хил. лв. и 9 потопяеми помпи за 7.5 хил. лв. Аварийно се ремонтираха 10 бр. ПА сух монтаж. Подмениха се 9 потопяеми ПА. При основен ремонт са окомплектовани 2 бр. хоризонтални ПА с челни уплътнения. Завърши се програмата за реконструкция на хлораторните инсталации с цел намаляване риска от аварийно изпускане на хлор газ. На големите ПС, където използваме варели за хлор се монтираха нови стандартни буферни съдове. Всички хлораторни апарати се окомплектоваха с

манометри за хлор. Изгради се междинен склад за дезинфектин в склада до ПС 2 подем с цел гарантиране на качеството на доставяния продукт. Ремонтирахме 25 бр.хлор апарати, 40 бр. дозаторни помпи и 2 бр. кантари. Подменихме 2 бр. хлоропроводи и се реконструираха инсталациите за железен трихлорид на ПСОВ Русе и Бяла.

Ремонти изпълнени от външни фирми: Основен ремонт на статорните намотки на 3 ел. двигатели обща мощност 200 кВт., за 3 974 лв. Ремонтираха се 4 бр. потопяеми ПА за 23 755 лв.

Изпълнихме аварийни ремонти на КиПиА съоръжения , контролни и силови кабели в ПЕР Русе и Иваново. Отстранихме повреди и поддържахме в изправност системата с логерите – подмяна на батерии, изпълнение на външно ел. захранване, подмяна на логери и водомери. Доставиха се 11 тона течен хлор, 57 тона дезинфектин и 1 000 кг. хлорна вар. Извършен бе технически преглед на 172 бр. повдигателни съоръжения и водогрейни котли от Звеното за Технически надзор към фирмата и 5 бр. газови инсталации от ИДТН Русе по график. Техници ЕМА редовно изпълняваха програмата за ППР. Районите изпълняваха поставените им планови задачи по време на координационните съвети и от сезонните проверки за готовността на обектите за надеждна експлоатация.

15.2. ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКАТА ЕНЕРГИЯ.

През годината сме изразходвали следните количества ел. енергия:

Дейност	Ел.енергия,хил.КВтч.	Цена без ДДС,хил.лв.
Питейно водоснабдяване	18 606	2 790
Пречистване на води	1 736	262
Отвеждане на води	604	100
Административни нужди	26	4
Сума	20 972	3 152

Попадена вода е с 300 х.м³ по-малко спрямо 2017 г. , а консумираната ел. енергия за питейно водоснабдяване е снижена с 40 хил. kWh. Разходния коефициент kWh/м³ е увеличен с 1 % , а коефициента лв./ kWh с 13 %. Причините за увеличението са сравнително ниските водни нива на река Дунав за дълъг период от време , повреда в когенераторите на ПСОВ Русе и увеличение на цената на ел. енергия на свободния пазар. Общия разходен коефициент лв/м³ е завишен с 14 % . За доставката на ел. енергия през 2019 г. проведехме търг. Избрания доставчик е ЧЕЗ Трейд. Поради обжалване на процедурата за избор на доставчик в момента нямаме сключен договор и доставяме по борсови цени. След февруари ще доставяме от доставчик последна инстанция докато се сключи договор за доставчик на ел. енергия. Ситуацията на пазара на ел. енергия в момента е много неблагоприятна, което ще рефлектира негативно по отношение на разходите ни за ел. енергия.

15.3. РЕКОНСТРУКЦИЯ И ОБНОВЯВАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА.

Изградиха се нови кабелни линии за оптична свързаност, районно осветление и мрежа НН на ПС I-ви подем. С това се постигна по-висока надеждност на преноса на данни в системите СКАДА и видеонаблюдение. Изгради се ново ел. захранване на ПА4 на ПС I-ви подем. Реконструира се автоматиката и силовата част и се изгради СКАДА на 5 обекта – ПС Пет кладенци, НР Росна китка, НР Бяла, НКР Борово и ИР Батин. Реконструираха се ел. таблата на ПС Писанец и Кривня. Въведоха се в експлоатация 3 бр. софтвертери на ПС Тетово и ПС Борово. Изгради се управление на ПА на ПС Тетово спрямо нивата на НКР Тетово. Монтира се ново честотно управление с интеграция в СКАДА на въздуходувка №3 на ПСОВ Русе.Реконструираха се GSM системите с SMS и се интегрираха в СКАДА с цел получаване на по-подробна информация за работата на ПА в реално време.Изпълни се проекта за пожароизвестяване в сградата на Район Русе град. Изгради се видеонаблюдение на Централно управление, ПС Сръбчето и МТБ Борово. Подмениха се 4 бр. ПА с нови. Към тях се изпълни нова

тръбна разводка, хидравлични арматури и ел. защиты. Продължи ускорено замяната на осветителните лампи с ЛЕД на административните сгради във фирмата. Изгради се автономно ел. захранване със соларни панели на НР Глоджево, Николово и Острица. Монтираха се 4 бр. нови ултразвукови разходомери на ПС I -подем и ПС Батин.Изпълниха се предписанията от енергийния одит – почистване на мустаците на Раней 2 с цел увеличаване на дебита и доставка и монтаж на нова помпа Д серия с по-добро КПД на ПС 2 подем. Доставиха се нови потопяеми ПА по договор за резерв, логери за 15 обекта и 3 бр. вакуумни прекъсвачи за ел. подстанцията на ПС 1 подем Сливо поле. Обновиха се алармените централи на ПС Стамболово, Борово, П. Косово, МТБ Иваново и ИР Батин. Реконструкция на силовата част на ПА5 на ПС Цветница.

15.4. НОВОСТИ

Външно ел. захранване от ел. мрежата или от соларен панел на логерите с необходимите филтри. Заснемане на хидравличен удар и технологичния режим на ПС със специализиран логер. Изготвяне на архив от обследването в папка Обмен. Представяне на проекта пред Булаква-2018 гр. София от главния инженер. Автономно захранване на дозаторна помпа за дезинфектин от соларен панел на НР Острица.Изграждане на оптична мрежа на ПС 1 подем. Интегриране на данните от системата с SMS в СКАДА. Изработка на типови справки по ИСО и за нуждите на КЕВР. След енергийно обследване кандидатствахме и получихме сертификат за енергийни спестявания за 15 години – от 2010 г. до 2025 г. за 1 760 000 kWh/год. от Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Разработихме инструкции за Работа с дезинфектин, Поддръжка и експлоатация на тръбни сондажи и направа на муфи, Изграждане на соларни системи, Експлоатация на вакуумни прекъсвачи 20 kW на фирмата АВВ и др. Изработка на конспекти за изпит по техническа експлоатация за помпиери и работници по поддръжка на ПСОВ. Описание на ПСОВ Бяла.

15.5. БЕЗОПАСНОСТ И ОХРАНА НА ТРУДА.

Целият обслужващ персонал и новопостъпилите работници преминаха обучение и изпити по електробезопасност. Обучихме персонала и предоставихме инструкции и стикери за безопасна работа с дезинфектин. Проведоха се планираните проверки на обектите пролет/есен , набелязахме и изпълнихме мероприятия за подобряване на безопасността и надеждността на съоръженията.При провеждане на профилактиката на високоволтовите съоръжения се спазваха инструкциите за безопасна работа и издаване на наряди. При обновяване на ел. таблата използваме апарати без открити тоководещи части. Редовно се извършва проверка за годност на ЛПС.Замериха се заземленията на всички обекти на територията на фирмата и се съставиха протоколи.

16. ОТЧЕТ ЗА РАБОТАТА НА ОТДЕЛ „ИНВЕСТИЦИИ И КОНТРОЛ“ ПРЕЗ 2018 г.

През 2018 г. дейността на отдел „*Инвестиции и контрол*“ беше насочена в две основни направления :

- Изпълнение на инвестиционната програма за 2018г.
- Участие и подготовка на процедури и конкурси по ЗОП

16.1.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА

16.1.1.1. Уسوените собствени средства по основни видове строителни дейности без ДДС са както следва:

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ВИДОВЕТЕ ДЕЙНОСТ	Ст-ст /лв./ без ДДС
1.	Ремонт на водопроводи с L=23 485,75м с тръби от ЧУГУН – 696,25м, ПЕВП - 14 220,50 м и PVC-O – 8 569м	1 820 889.32
2.	Авансово плащане /водопроводи в строеж/	193 670.72
3.	Други строителни дейности ВиК съоръжения.	1 679.00
4.	Строително - ремонтни работи	507 445.13
5.	Подмяна на дограма и интериорни врати	55 220.90
6.	Почистване на СОЗ	28 561.20
7.	Асфалтиране след ВиК аварии	134 453.59
8.	Заснемане в цифрови модели	21 561.60
9.	Проектиране, ПБЗ,ПУСО,ВОБД и съгласуване проекти	32 369.14
10.	Геодезически мониторинг на деформациите на сгради на ГПСОВ - Русе	25 670.00
11.	Лабораторни проби от обекти	2 218.64
12.	Доставка на машини и съоръжения	820 544.03
13.	Програмни продукти	28 783.85
	ВСИЧКО СТ-СТ БЕЗ ДДС:	3 673 067.12

Извършена е подмяна на водопроводи с дължина L=23 485,75 м с тръби от ЧУГУН с L=696,25м, ПЕВП с L=14 220,50 м и PVC-O с L=8 569 м на стойност 1 820 889,32 лв. без ДДС, в т. ч. . :

- Чрез възлагане на външни фирми са подменени тръби с L=2 528,25 м на стойност 836 541,12 лв. без ДДС, както и аванс за водопроводи в строеж на стойност 193 670,72 лв. без ДДС;
  - Със собствени сили, изпълнени от производствено експлоатационните райони са подменени тръби с L= 20 297,50 м на стойност 1 004348,20 лв. без ДДС;
  - Друго строителство към водопроводи на стойност 1 679,00 лв. без ДДС.
- Същите са заснети и нанесени в необходимата документация за поддържане на кадастралния план /ГИС/.

Година	Усвоени средства х лв.
2016	3 557
2017	3 576
2018	3 673

Усвояването на средствата за 2018 г. по тримесечия е:

Тримесечие	лв.
I-во трим.	110 956.82
II-ро трим.	465 340.62
III-то трим.	1 621 362.15
IV-то трим.	1 475 407.53
ВСИЧКО:	3 673 067.12

16.1.1.2. Разпределение на РСМР по експлоатационни райони:

Район	Ремонт водопровод и	Строително ремонтни работи	Ремонт канали	Почистване на СОЗ, Раней, косене	Възстановяване на настилки след ВиК аварии	Проектиране, съгласуване, екзекутив и	Доставка машини, съоръжения и оборудване	Всичко
ПЕР	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	
Русе град	1 064 578.80	118 351.42	6 059.01	28561.20	41 061.45	58 950.72	749 228.34	2 066 790.94
Сливо поле	90 082.42	129 201.60	-	2 000.00	9 481.31	2 536.00	37 101.66	270 402.99
Щръклево	270 058.03	138 515.06	-	-	2 744.22	1 516.30	-	412 833.61
Две могили	69 729.96	-	-	-	6 263.56	34 02.00	17 509.47	96 904.99
Борово	43 498.79	70 587.65	-	-	9 775.40	1 497.20	2 517.92	127 876.96
Ветово	148 048.98	10 117.42	-	-	12 449.18	3 932.50	9 621.62	184 169.70
Бяла	80 608.06	22 136.91	-	-	21 359.34	5 273.16	28 235.65	157 613.12
Ценово	107 523.61	21 896.26	-	-	-	2 089.40	1 485.22	132 994.49
Ново село	38 382.63	45 480.07	-	-	13 175.29	862.10	3 628.00	101 528.09
Иваново	102 048.39	-	-	-	18 143.84	1 760.00	-	121 952.23
ВСИЧКО	2 014 559.67	556 286. 39	6 059.01	30 561.20	134 453.59	81 819.38	849 327.88	3 673 067.12

16.1.1.3. Изпълнени водопроводи в метри по ПЕР:

Производствено експлоатационен район / ПЕР /	Изпълнение със собствени сили / м /	Изпълнение чрез възлагане / м /
1. РУСЕ	2 084.50	1 904.25
2. ИВАНОВО	791.00	624.00
3. СЛИВО ПОЛЕ	2 317.00	
4. БЯЛА	1 900.00	
5. ЦЕНОВО	2 601.00	
6. ВЕТОВО	2 651.00	
7. БОРОВО	2 011.50	
8. ДВЕ МОГИЛИ	1 800.00	
9. НОВО СЕЛО	1 139.00	
10.ЩРЪКЛЕВО	3 662.00	
ВСИЧКО : 23 485,25 /м/	20 297.00	2 528.25

Най-много изградени водопроводи има район Русе – 2 084.50 м. със собствени сили и 1 904.25 м. с възлагане, общо 3 988.75 м., следван от район Щръклево - 3 66.00 м. със собствени сили, район Ветово – 2 651.00 м. със собствени сили и район Ценово – 2 601.00 м.

16.1.1.4. Общата стойност на подменените водопроводи

Повменените водопроводи през 2018 г. са на стойност 1 820 889.32 лв., без ДДС, от които със собствени сили 1 004 348.20 лв., без ДДС, а чрез възлагане са подменени водопроводи на стойност 836 541.12 лв., без ДДС.

№ по ред	Подменени водопроводи	2016 г.	2017 г.	2018 г.
1	Водопроводи стойност /лв/	1 859 595.00	1 878 323.38	1 820 889.32
2	Водопроводи /м/	17 568.00	30 007.30	23 485.25

16.2. ИЗПЪЛНЕНИ ОБЕКТИ ОТ „ВиК“ ООД - РУСЕ С РАЗРЕШЕНИЯ ЗА СТРОЕЖ

През 2018 г. са въведени в експлоатация с Протокол Обр.16 и са издадени разрешителни за ползване на следните обекти:

Водопроводи:

2.1. Реконструкция на водопроводи Ф530мм стомана и Ф325мм стомана с чугун Ф300мм, с дължина l=258м, по бул. "Трети март", гр. Русе.

2.2. Реконструкция на уличен водопровод Ф100мм чугун с ПЕВП Ф110мм, с дължина l=234м по ул. "Баба Тонка", гр. Русе.

2.3. Реконструкция на водопровод Ф100мм - етернит, с тръби полиет Ф110мм, по ул.Елин Пелин, гр. Русе, Община Русе.

2.4. Реконструкция на водопровод с ПЕВП тръби Ф110 мм, ул. Баба Тонка, гр. Борово.

2.5. Реконструкция на водопровод Ф400 мм етернит с ПЕВП Ф400/10 с дължина L=340м, по ул. "Згориград", в участъка от ул. "Черни връх" до ул. "Шипка", жк. "Родина-3", гр. Русе.

2.6. Реконструкция на водопровод Ф80мм етернит с ПЕВП Ф90мм, с L=515м по ул. "Никола Обретенков", ж.к. Гара Бяла, гр. Бяла

- Извършено е заснемане и изготвяне на цифрови модели на стойност 21 561,60 лв. без ДДС.
- Изготвени са документации по ПЕЗ, ПУСО, ВОБД, съгласуване на проекти и са изразходвани 32 369,14 лв. без ДДС.
- За геодезически мониторинг на деформациите на сгради на ГПСОВ – Русе са изразходвани 25 670,00 лв. без ДДС.

16.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ОБЩИНИ

16.3.1. Изпълнени водопроводи в метри по общини:

Производствено експлоатационен район / община /	Изпълнение със собствени сили / м /	Изпълнение чрез възлагане / м /
1. РУСЕ	3 223.50	1 904.25
2. ИВАНОВО	4 453.00	624.00
3. СЛИВО ПОЛЕ	2 317.00	
4. БЯЛА	1 900.00	
5. ЦЕНОВО	2 601.00	
6. ВЕТОВО	2 651.00	
7. БОРОВО	2 011.50	
8. ДВЕ МОГИЛИ	1 800.00	
ВСИЧКО : 23 485.25 /м/	20 957.00	2 528.25

Най-много изградени водопроводи има в Община Русе – 3 223.50 м. със собствени сили и 1 904.25 м. с възлагане, общо 5 127.75 м., следвана от Община Иваново – 4 453.00 м със собствени сили и 624.00 м. с възлагане, общо 5 077.00 м.

16.4. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Участие в подготовка и провеждане на ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ през 2018 г – 15 броя ОП.

17. ПЛАЩАНИЯ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО

ВиК ООД, гр. Русе, е регистрирано с Решение 3997/1991 г. на Русенски окръжен съд, със съдружници Държавата, представена от Министерство на регионалното развитие и благоустройство, и общините на територията на област Русе. Дейността на Дружеството е регламентирана и контролирана чрез следните по-важни нормативи:

- Закон за водите
- Търговски закон
- Закон за счетоводството
- Закон за корпоративно подоходно облагане
- Закон за данъци върху доходите на физическите лица
- Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационите услуги
- Закон за устройство на територията
- Закон за електронните съобщения
- Закон за данък добавена стойност
- Наредби, правилници и тарифи към законите

В процеса на осъществяване на дейността си Дружеството използва природни ресурси, за които заплаща такси и е контролирано от държавни институции.

През 2018 г. Дружеството е платило следните данъци и такси към Държавата и институции на бюджетна издръжка:

организация	вид данък/такса	размер на плащането 2018 г.	размер на плащането 2017 г.
НАП	Данък добавена стойност	2 538 863 лв.	2 058 152 лв
	ДОД	635 721 лв.	568 168 лв
	Данъци по ЗКПО	7 775 лв.	7 774 лв
	наем	860 лв.	1 320 лв
	Корпоративен данък	291 984 лв.	
НОИ	Осигуровки за сметка на работодателя	1 414 173 лв.	1 243 813 лв
	Осигуровки за сметка на работниците	1 000 575 лв.	872 543 лв
КЕВР	такси регулиране	56 314 лв.	57 955 лв
Басейнова дирекция	такса водовземане	373 165 лв.	383 686 лв
	такса заустване	57 304 лв.	151 380 лв
	такса разрешителни	900 лв.	344 лв
Общини	данъци по ЗМДТ	44 449 лв.	54 581 лв
	такси по Наредба 7	6 011 лв.	5 175 лв
	наем	774 лв.	302 лв
АПИ-ПТР	винетни стикери	23 850 лв.	21 344 лв
Организации на бюджетна издръжка	разрешителни за инфраструктурни обекти	5 434 лв.	7 396 лв
	Всичко плащания	6 458 152 лв.	5 433 933 лв

18. АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

1. Коефициент на обща ликвидност

2018 г.	2017 г.
1.85	1.42

2. Коефициент на абсолютна ликвидност

2018 г.	2017 г.
0.90	0.66

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Общата ликвидност притежава недостатък, че значителна част от оборотния капитал е ангажиран с краткотрайни материални активи.

Коефициентът на абсолютната ликвидност установява способността на Дружеството да покрие краткосрочните задължения с наличните финансови средства. В случая фирмата може да покрие 90% от тях.

3. Рентабилност на приходите от продажби

2018 г.	2017 г.
13.89%	3.79%

4. Рентабилност на собствения капитал

2018 г.	2017 г.
0.24	20.28

Показателите за рентабилност са количествени характеристики за ефективността на приходите от продажби и на собствения капитал. Коефициентите на рентабилност са положителни величини когато финансовият резултат е печалба и показват темповете на възвращаемост на капитала.

5. Коефициент на ефективност на разходите

2018 г.	2017 г.
1.17	1.05

6. Коефициент на ефективност на приходите

2018 г.	2017 г.
0.86	0.95

Показателите за ефективност са количествени характеристики за съотношението между приходите и разходите на предприятието.

7. Коефициент на финансова автономност

2018 г.	2017 г.
1.80	0.01

8. Коефициент на задлъжнялост

2018 г.	2017 г.
0.56	198.81

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансова независимост на предприятието от кредитори.

През 2016 г., съгласно Закона за водите, се извърши отписване на активите, които имат характера на Публична държавна собственост и Публични общинска собственост за сметка на Преоценъчни резерви и Допълнителни резерви. В резултат на отписването на активите, собствения капитал на Дружеството е много малък, поради което показателите за 2017 г. *Рентабилност на собствения капитал, Коефициент на финансова автономност, Коефициент на задлъжнялост* са с големи отклонения. През 2018 г., вследствие на извършената преценка на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи и реализираната печалба, собственият капитал нараства и тези показатели са в нормални граници.

9. Коефициент на събиране на вземанията

2018 г.	2017 г.
0.97	0.96

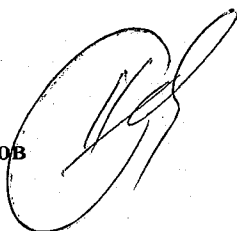
Този коефициент е показател за събиране на вземанията от страна на фирмата. Стойността на коефициента показва високи и трайни резултати в това отношение.

Четири поредни години коефициентът е със стойност **0.96**, а през 2018 г. се постигна събираемост от 0.97, което е резултат от провежданата политика в Дружеството за събиране на вземанията и своевременното предприемане на необходимите действия от страна на всички служители за достигане на показателя.

В заключение следва да се отбележи, че се работи в посока подобряване качеството на В и К услугите с цел достигане на дългосрочните нива на показателите за качество заложи в Наредбата за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги.

Постигнати са най-важните показатели в БП събираемост (дългосрочно национално ниво за 2021 г. 0.95) и загуби на вода, което е заслуга на целия колектив на фирмата.

УПРАВИТЕЛ:
д-р инж. Сава Савов

25 март 2019

Терминология

АЦ	Азбесто-циментови тръби
БД	Басейнова дирекция
БО	Битови отпадъци
БПК5	Биохимично потребен кислород
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВОбД	Временна организация за безопасност на движението
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДТБО	Депо за твърди битови отпадъци
ЕК	Европейска комисия
ЕМА	Електрически машини и апарати
ЕМО	Енерго-механичен отдел
ЗБУТ	Здравословни и безопасни условия на труд
ЗВ	Закон за водите
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУО	Закон управление на отпадъците
ЗУП	Зона за управление на потреблението
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
КПС	Канализационна помпена станция
КР	Комплексно разрешително
КЕК	Отработена утайка
Ко-генерация	Генериране на електрическа и топлинна енергия
ЛИВ	Лаборатория за изпитване на води
ЛПС	Лични предпазни средства
м ³	Кубически метри
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
ОВ	Отпадъчни води
ОВОС	Оценка за въздействие върху околната среда
ОМ	Отработени масла
ПА	Помпен агрегат
ПБЗ	План за безопасност и здраве
ПЕВП	Полиетилен висока плътност (PEHD)
ПЕР	Производствено експлоатационен район

Водоснабдяване и Канализация ООД

ПНМ	Пред населени места
ППР	Профилактика и планов ремонт
ПС	Помпена станция
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПТО	Производствено технически отдел
ПУСО	План за управление на строителните отпадъци
ПХ	Пожарен хидрант
РДП	Районен диспечерски пункт
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РМР	Ремонтно-механична работилница
РШ	Ревизионна шахта
СВ	Сухо вещество в утайките
СВО	Сградно водопроводно отклонение
СК	Спирателен кран
СКАДА	Система за контрол, визуализация и събиране на данни
СКО	Сградно канализационно отклонение
СОЗ	Санитарно охранителна зона
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТЕР	Технически експлоатационен район
ТК	Тръбен кладенец
ТСК	Тротоарен спирателен кран
ХПК	Химично потребен кислород
ШК	Шахтов кладенец
FeCl ₃	Железен трихлорид
kg/d	Килограми за денонощие
kg/y	Килограми за година
l/y	Литри за година
m ³ /d	Метри кубически за денонощие
mg/l	Милиграма на литър
t/y	Тонове на година
UPS	устройство, осигуряващо захранване с електрически ток в случай, че има неизправност в електрическата мрежа

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До
Съдружниците на
Водоснабдяване и Канализация ООД
град Русе

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

1. Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Водоснабдяване и Канализация ООД („Дружеството“), който включва отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 година, отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в капитала и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.
2. По наше мнение финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2018 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

3. Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

4. Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Оценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Виж Приложения 2.2.1.1, 4 и 5 във финансовия отчет на Дружеството.

От 1 януари 2018 година, след първоначалното им признаване имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи („Активите“) се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката, намалена с размера на начислената амортизация и евентуално последвалата загуба от обезценка. Към 31 декември 2018 година преоценената стойност на тези активи е 13,332 хил. лв., а преоценъчният резерв възлиза на 12,534 хил. лв.

Оценката на Активите е извършена от Микс Консулт ЕООД чрез лицензирани от Камара на независимите оценители в България оценители на недвижими имоти, на земеделски земи, трайни насаждения и машини и съоръжения и на права на интелектуална и индустриална собственост, с цел да бъде определена справедливата им стойност. Оценителите са ползвали разходния, приходния и сравнителния подход, като са приложени респективно методът на амортизираната възстановителна стойност, методът на премийната печалба и методът на пазарните сравнения (пазарните аналози). Справедливите стойности са определени на база претеглената стойност на активите като е дадена определена тежест на стойностите получени по отделните методи. За Активите, за които липсва пазарна информация, справедливата им стойност е определена на база приложения от другите два метода. Приложените методи и тегловни коефициенти са избрани предвид вида и спецификата на Активите.

Поради значимостта на съответните позиции в отчета за финансовото състояние на Дружеството, ние считаме този въпрос за ключов одиторски въпрос.

В тази област нашите одиторски процедури включиха:

Оценка на професионалната квалификация, компетентност, опит и обективност на независимите външни оценители;

Преглед на документацията за преоценката с цел придобиване на разбиране за избраните от оценителите подходи и тяхната приложимост в контекста на дейността на Дружеството, за ползваните източници на информация и ключовите фактори взети предвид при оценката;

Равнение на резултатите от доклада на оценителите с крайните салда на Активите и преоценъчния резерв;

Оценка на използваната методология и ключовите предположения на база нашето познание за Активите, включваща:

Справедлива стойност, определена на база разходния или приходния или сравнителния подход или комбинация от тях: ние анализирахме характера на ключовите Активи и установихме, че те включват както активи, за които има налична пазарна информация, така и такива, за които тя липсва, предвид спецификата на дейността на Дружеството. В резултат на това, ние заключихме, че приложените методи, поединично или в комбинация, за определяне на справедливата стойност на Активите е уместно;

Остатъчен полезен живот: ние установихме, че Активите са в употреба и Дружеството продължава и ще продължи да ги използва при за осъществяване на дейността си, поради което те имат остатъчен полезен живот. При определяне на остатъчния полезен живот оценителите са взели предвид вида и спецификата на Активите.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

5. Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

6. Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

7. Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит.

Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

8. В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100 „н“, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

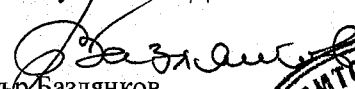

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

9. Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Анда Консултинг ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 година на Водоснабдяване и канализация ООД от общото събрание на съдружниците, проведено на 23 май 2018 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2018 представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на лицата натоварени с общо управление (ръководството на Дружеството), съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

Анда Консултинг ООД

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител

25 март 2019 година
гр. София

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА**

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2018 година

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	31 декември 2018	31 декември 2017
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	4	10,450	2,367
Нематериални активи	5	2,882	75
Предплатени разходи	6	11	17
Отсрочени данъчни активи, нетно	7	-	131
Общо нетекущи активи		13,343	2,590
Текущи активи			
Материални запаси	8	1,376	1,413
Търговски и други вземания	9	2,131	1,144
Парични средства	10	3,331	2,246
Общо текущи активи		6,838	4,803
Общо активи		20,181	7,393
КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал			
Основен капитал	11	402	402
Резерви	12	9,884	(1,025)
Натрупани печалби		2,675	660
Общо капитал		12,961	37
Нетекущи пасиви			
Задължения по заеми	14	2,002	3,337
Отсрочени данъчни пасиви	7	917	-
Дългосрочни задължения към персонала	15	601	632
Общо нетекущи пасиви		3,520	3,969
Текущи пасиви			
Задължения по заеми	14	1,335	1,335
Търговски и други задължения	16	2,228	2,011
Задължения за корпоративен данък	25	137	41
Общо текущи пасиви		3,700	3,387
Общо пасиви		7,220	7,356
Общо капитал и пасиви		20,181	7,393

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2019 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Гая Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД
25 март 2019 година, София

(Пояснителните приложения от 47 до 99 страница са неразделна част от този финансов отчет)

**ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2018**

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	Година, приключваща на 31 декември 2018	Година, приключваща на 31 декември 2017
Приходи от продажби	17	22,413	19,833
Други приходи	18	215	216
Общо приходи		22,628	20,049
Разходи по икономически елементи			
Разходи за материали	19	(5,415)	(4,788)
Разходи за външни услуги	20	(3,855)	(5,017)
Разходи за амортизации	4, 5	(1,010)	(703)
Разходи за персонала	21	(8,440)	(8,019)
Разходи за обезценка	22	(273)	(57)
Други оперативни разходи	23	(381)	(541)
Общо разходи по икономически елементи		(19,374)	(19,125)
Финансови разходи	24	(140)	(173)
Печалба преди облагане с данъци		3,114	751
Разход за данък	25	(298)	(91)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		2,816	660
Друг всеобхватен доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата и загубата, в т.ч.:</i>		10,249	(3)
Преоценки на имоти, машини и съоръжения		11,391	-
Преоценки на задължение по план за дефинирани доходи при пенсиониране		(4)	(4)
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти	25	(1,138)	1
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА		13,065	657

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2019 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Галя Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД
25 март 2019 година, гр. София

(Пояснителните приложения от 47 до 99 страница са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Основен капитал	Общи резерви	Преоценъчен резерв	Резерв от преоценка на задължения по план за дефинирани доходи	Нагрупани печалби	Общо
Салдо към 1 януари 2017	402	(5,101)	2,399	(39)	1,719	(620)
Печалба за периода	-	-	-	-	660	660
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	(3)	-	(3)
Разпределение на печалбата	-	1,719	-	-	(1,719)	-
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	32	(32)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2017	402	(3,350)	2,367	(42)	660	37
Промяна в счетоводните политики - МСФО 9	-	-	-	-	(141)	(141)
Салдо към 1 януари 2018 преизчислено	402	(3,350)	2,367	(42)	519	(104)
Печалба за периода	-	-	-	-	2,816	2,816
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	10,252	(3)	-	10,249
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	10,252	(3)	2,816	13,065
Разпределение на печалбата	-	660	-	-	(660)	-
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	85	(85)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018	402	(2,605)	12,534	(45)	2,675	12,961

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2019 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Гая Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД
25 март 2019 година, гр. София

(Пояснителните приложения от 47 до 99 страница са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Година, приключваща на 31 декември 2018	Година, приключваща на 31 декември 2017
Парични потоци от оперативната дейност		
Постъпления от клиенти и други дебитори	27,079	24,002
Плащания на доставчици и други кредитори	(8,882)	(8,440)
Плащания, свързани с трудови възнаграждения	(8,572)	(7,928)
Платен корпоративен данък	(292)	(244)
Платени други данъци	(3,117)	(2,851)
Нетни парични потоци, получени от оперативната дейност	6,216	4,539
Парични потоци от инвестиционната дейност		
Покупка на нетекущи активи	(731)	(316)
Друга инвестиционна дейност	(2,935)	(3,381)
Нетни парични потоци, използвани за инвестиционната дейност	(3,666)	(3,697)
Парични потоци от финансовата дейност		
Платени заеми	(1,335)	(1,335)
Платени лихви	(106)	(139)
Платени банкови такси и комисионни	(24)	(18)
Нетни парични потоци, използвани за финансовата дейност	(1,465)	(1,492)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства през периода	1,085	(650)
Парични средства в началото на периода	2,246	2,896
Парични средства в края на периода (прил. 10)	3,331	2,246

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2019 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Галя Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД

25 март 2019 година
София

(Пояснителните приложения от 47 до 99 страница са неразделна част от този финансов отчет)

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018**

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018**

1. Учредяване и регистрация. Правен статут и законова рамка.

“Водоснабдяване и канализация” ООД гр. Русе (Дружеството) е регистрирано в Русенски окръжен съд по фирмено дело № 3997 от 1991 и вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 827184123 със седалище и адрес на регистрация в град Русе 7000, ул. „Добруджа” № 6. Към 31 декември 2018 година съдружници в Дружеството са Министерство на регионалното развитие и благоустройството и осем общини (виж и приложение 11). Дружеството е с предмет на дейност водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, поддържане и използване на водно стопански системи или отделни водохранилища, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията.

Дейността на Дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за водите. Дружеството притежава разрешително за водоползване за питейно и битово водоснабдяване за общините Русе, Борово, Бяла, Ветово, Две Могили, Иваново, Сливо поле и Ценово, издадено от Министерството на околната среда и водите (МОСВ).

За правото на водоползване Дружеството заплаща такса, размерът на която е определена на база Тарифата на таксите за правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект. тарифата е приета с Постановление на Министерския съвет от 2011 година.

През месец декември 2015 година, Ръководството на Дружеството е сключило Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с Асоциацията по ВиК (АВиК) на обособената територия, на която оперира Дружеството. Съгласно условията на договора, неговият срок е 15 години, считано от 1 януари 2016 година, като задължителното ниво на инвестиции, които Дружеството следва да направи за целия период са 38,432 хил. лв.

Настоящият годишен финансов отчет е одобрен от ръководството на Дружеството за издаване на 25 март 2019 година.

2. База за изготвяне на финансовия отчет и счетоводни принципи.

2.1. Приложима обща рамка за финансови отчети

Дружеството води текущото си счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското търговско и счетоводно законодателство. Съгласно Закона за счетоводството (ЗСч), Международните счетоводни стандарти (МСС), приети за приложение от Комисията на Европейския съюз са задължителни за прилагане от финансовите институции и дружествата, регистрирани на фондовата борса, както и за всички предприятия, които съгласно изискванията на ЗСч са определени като Предприятия от обществен интерес (ПОИ). Дружеството отговаря на критериите за ПОИ.

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети за приложение от Комисията на Европейския съюз (Комисията).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

Към 31 декември 2018 година МСФО включват МСФО, МСС, Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО). СМСС преиздава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след формалното одобряване от Комисията, са валидни за годината, за която са издадени. Ръководството на Дружеството се е съобразило с всички тези счетоводни стандарти и разяснения към тях, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

Настоящият финансов отчет е изготвен с общо предназначение и осигурява информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2018 година, и представлява финансов отчет, изготвянето на който се изисква, съгласно счетоводното и данъчното законодателство на Република България.

2.2.1. Промени в МСФО

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период

Посочените по-долу промени в стандарти и разяснения, са приети от Комисията на Европейския съюз и влизат в сила през 2018 година:

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Ефект върху финансовия отчет на Дружеството</i>
МСФО 9, Финансови инструменти (ревизиран на 24 юли 2014 година). В сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Финансови инструменти – класификация и оценка - стандартът ще отмени напълно МСС 39	Виж по-долу
МСФО 15, издаден през май 2014, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Приходи от договори с клиенти. Стандартът отменя МСС 11, МСС 18, КРМСФО 13, КРМСФО 15, КРМСФО 18 и ПКР 31	Виж по-долу
Разяснения на МСФО 15, издадени на 12 април 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Няма промени в основните принципи на стандарта, дават се разяснения и предложения за някои допълнителни облекчения при прехода	Виж по-долу
Промени в МСС 40, издадени на 8 декември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Промени относно трансфери на инвестиционни имоти	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
Промени в МСФО 2, издадени на 20 юни 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Промени относно класификацията и оценката на трансакции свързани с плащания на базата на акции	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Ефект върху финансовия отчет на Дружеството</i>
Промени в МСС 28, включени в Подобрения на МСФО (2014-2016), издадени от СМСС на 8 декември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Оценка на участия в асоциирани и съвместни предприятия по справедлива стойност	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
Промени в МСФО 4, издадени на 12 септември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти по отношение на МСФО 4 Застрахователни договори	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
КРМСФО 22 разяснения, издадени на 8 декември 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018	Валутни операции и авансови плащания	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството

През 2018 година промените в счетоводната политика на Дружеството са, както следва:

- Промяна модела на оценяване на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи след първоначалното им признаване;
- Промени вследствие на нови и изменени МСФО.

Промяна модела на оценяване на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи след първоначалното им признаване

До 2017 година Дружеството е прилагало модела на цената на придобиване за оценяване на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи след първоначалното им признаване.

В съответствие с действащото счетоводно законодателство в България до края на 2001 година някои от имотите, машините и съоръженията, които са били придобити до същата дата, са били преоценявани с проценти, прилагани към отчетната стойност и начислената амортизация на съответните активи, обявени от Националния статистически институт. Също така към 1 януари 2003 година сградите, както и част от машините и съоръженията са били преоценени до тяхната справедлива стойност. Този начин на оценка на тези активи не е в съответствие изискванията на МСФО, приети от ЕС, МСФО 1 Прилагане на Международните стандарти за финансови отчети за първи път и МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, тъй като тези стандарти не допускат оценката на имотите, машините и съоръженията да се извършва чрез използването на статистически коефициенти, както и преоценка само на отделни активи от даден клас активи, към който те принадлежат.

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Промяна модела на оценяване на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи след първоначалното им признаване (продължение)

Нематериалните активи на Дружеството включват права върху интелектуална собственост, програмни продукти и права на ползване на пречиствателни и канализационни съоръжения. Преносните стойности на тези активи, базирани на модела на цената на придобиване за оценяване на нематериалните активи след първоначалното им признаване са много ниски и не съответстват на очакваните бъдещи икономически ползи, които Дружеството ще получи от ползването им.

На база на горния анализ ръководството на Дружеството е решило да промени модела оценка на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи след първоначалното им признаване от модел на оценка по цена на придобиване на модела на оценка по преоценена стойност. Ръководството е убедено, че това води до представяне във финансовите отчети на надеждна и по-уместна информация за ефекта от операциите и другите събития и условия върху финансовото състояние и резултатите на Дружеството.

Съгласно МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки*, първоначалното приемане на дадена политика за отчитане на активи по преоценени стойности в съответствие с МСС 16 *Имоти, машини и съоръжения* и МСС 38 *Нематериални активи* е промяна в счетоводната политика, но тя се третира като преоценка в съответствие с МСС 16 или МСС 38, а не в съответствие с МСС 8 (виж и приложения 3.1, 3.2, 4 и 5).

По-съществените промени в счетоводната политика за 2018 година вследствие на промените в МСФО са, както следва:

МСФО 9 Финансови инструменти

Дружеството е приложило през текущата година МСФО 9 *Финансови инструменти* (ревизиран през юли 2014 година) и свързаните последващи изменения на други МСФО, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018. Общият принцип, залегнал в новия стандарт, е за ретроспективно прилагане съгласно изискванията на МСС 8 *Счетоводни политики, промяна в счетоводните предположение и грешки*. Съгласно преходните разпоредби на МСФО 9 Дружеството е избрало да не преизчислява сравнителната информация относно класификацията и оценката, включително обезценката, на финансовите инструменти. Към датата на първоначалното прилагане, 1 януари 2018 година, началното салдо на неразпределената печалба от минали години е коригирано с разликата между преносните стойности на финансовите инструменти преди прилагането на МСФО 9 и новите такива стойности. В следствие на това, представената информация за 2017 година не отразява изискванията на МСФО 9, поради което не е напълно съпоставима с представената информация в съответствие с МСФО 9 за 2018 година.

В допълнение, Дружеството е приложило последващите изменения на МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване*, приложими са оповестяванията за 2018 година.

Същността и ефектите на основните промени в счетоводните политики на Дружеството в резултат на приложението на МСФО 9 са обобщени по-долу.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

Класификация на финансови активи и финансови пасиви

МСФО 9 съдържа три основни категории за класификация на финансови активи оценявани впоследствие: (i) по амортизирана стойност, (ii) по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССПДВД) и (iii) справедлива стойност през печалбата или загубата (ССППЗ). Класификацията на финансовите активи е базирана на бизнес модела за управление на финансовия актив и характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив. МСФО 9 отменя предишните категории за класификация на финансовите активи съгласно МСС 39: (i) държани до падеж, (ii) заеми и вземания и (iii) на разположение за продажба.

Финансовите пасиви се класифицират като оценявани последващо по: (i) по амортизирана стойност или (ii) ССППЗ.

Политиките на Дружеството за класификация и оценка на финансовите активи и пасиви и позициите за отчитане на свързаните печалби и загуби съгласно МСФО 9 са оповестени в приложение 3.5.

Тъй като финансовите активи и пасиви на Дружеството са били класифицирани като оценявани последващо по амортизирана стойност, при приложението на МСФО 9 те ще продължат да се оценяват на същата база, както е било прието досега съгласно МСС 39. С изключение на корекцията на началното салдо на неразпределената печалба от минали години към 1 януари 2018 година с разликата между преносните стойности на финансовите активи преди прилагането на МСФО 9 и новите такива стойности, приложението на МСФО 9 няма ефект върху финансовото състояние и/или върху финансовия резултат на Дружеството.

Обезценка на финансови активи

МСФО 9 заменя модела за "възникналата загуба" съгласно МСС 39 с модела на "очакваната кредитна загуба" (ОКЗ). Новият модел за обезценка се прилага за финансовите активи оценявани по амортизирана стойност, активи по договори и дългови инвестиции оценявани по ССППЗ, но не и за инвестиции в капиталови инструменти. Съгласно МСФО 9, кредитните загуби се признават по-рано в сравнение с тази съгласно МСС 39 – виж приложение 3.5.

Отчитане на хеджирането

Тъй като Дружеството не използва хеджиращи инструменти, приложението на изискванията на МСФО 9 относно отчитането на хеджирането няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

Дружеството е приложило през текущата година МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* (ревизиран през април 2016 година) в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018. МСФО 15 въвежда подход от 5 стъпки за признаване на приходите. В МСФО 15 са добавени много подробни указания за третиране на конкретни сценарии. Подробно описание на новите изисквания, както и техния ефект върху финансовия отчет на Дружеството са посочени по-долу.

Дружеството е приложило МСФО 15 ретроспективно с кумулативния ефект от първоначално прилагане. Тъй като не са установени разлики относно признаването и оценяването на приходите, т.е. кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 15 е нулев, то корекция в началното салдо на капитала към 1 януари 2018 година не е правена. Поради това, сравнителната информация не е преизчислена и е в съответствие с МСФО 15.

В МСФО 15 се използват термините “актив по договор“ и “пасив по договор“ за описание на вече придобилите известност термини “начислени приходи“ и “приходи за бъдещи периоди“. Стандартът не забранява предприятието за използва алтернативни наименования за такива позиции в отчета за финансовото състояние. Дружеството е възприело терминологията използвана в МСФО за описание на такива салда при възникването им.

Счетоводните политики на Дружеството за приходите по източници са оповестени подробно в приложение 3.12.

С изключение на представяне на по-подробни оповестявания за операциите свързани с генериране на приходите на Дружеството, приложението на МСФО 15 няма ефект върху финансовото състояние и/или върху финансовия резултат на Дружеството.

Промени в МСС 40: Трансфери на инвестиционни имоти

Дружеството е приложило промените в МСС 40 *Инвестиционни имоти* през текущата година. Промените поясняват, че при трансфер към, или от инвестиционни имоти се изисква оценка доколко имотът отговаря, или е престанал да отговаря на дефиницията за инвестиционен имот, подкрепена от явно доказателство, че е настъпила промяна в използването му. Промените поясняват допълнително, че ситуацията, посочени в МСС 40, не са изчерпателни и че промяна в използването е възможна и за имоти в процес на изграждане, т.е. промяната в използването не е ограничена само до завършените имоти.

Приложението на промените няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството не притежава инвестиционни имоти.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Промени в МСФО 2 относно класификацията и оценката на трансакции свързани с плащания на базата на акции

Дружеството е приложило промените в МСФО 2 *Плащания на база акции* през текущата година. Промените поясняват следното:

- При приблизителната оценка на справедливата стойност на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства, отчитането на ефектите от постигане на условията за придобиване и условията за непридобиване следва да се следва същият подход, както за сделките с плащане на базата на акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.
- Когато данъчен закон или регулация изисква предприятието да удържи определен брой инструменти на собствения капитал равен на монетарната стойност на данъчното задължение на служителя, която стойност в последствие превежда на данъчните власти (обикновено в пари) за погаси задължението на служителя, т.е. сделката с плащане на база акции има характер на “нетно уреждане”. Такава сделка следва да се класифицира като уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал в своята цялост, като се има предвид, че плащането на база акции следва да е било класифицирано като уреждано чрез издаване на инструменти на собствения капитал, ако не е включвало “нетно уреждане”.
- Модификация на плащане на база акции, която променя сделката от уреждана с парични средства в такава уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал се отчита, както следва:
  - (i) първоначално признатото задължение се отписва;
  - (ii) плащането на база акции, уреждано чрез издаване на инструменти на собствения капитал се признава към датата на модификацията по справедливата стойност на предоставения инструмент на собствения капитал до степента, до която услугите са били предоставени към датата на модификацията; и
  - (iii) всяка разлика между преносната стойност на задължението към датата на модификацията и сумата призната е капитала следва да се отчете в печалбите и загубите.

Приложението на промените няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството няма сделки с плащане на база акции.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Промени в МСС 28 Участия в асоциирани и съвместни предприятия

Промените изясняват, че опцията за организации за рисков капитал или други подобни предприятия за оценка на инвестициите в асоциирани и съвместни предприятия по ССППЗ е допустима поотделно за всяко асоциирано или съвместно предприятие, като изборът се прави при първоначалното признаване.

По отношение на опцията за запазване оценката по справедлива стойност при прилагането на метода на собствения капитал от инвестиционни предприятия (ИП), които са асоциирани и съвместни предприятия на предприятие, което не е инвестиционно, промените дават аналогично пояснение, че този избор е възможен за всяко асоциирано или съвместно ИП.

Приложението на промените няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството не е организация за рисков капитал и няма участия в асоциирани и съвместни предприятия, които са ИП.

КРМСФО 22 Валутни операции и авансови плащания

КРМСФО 22 пояснява как да бъде определена “датата на трансакцията” за целите на определяне на обменния курс, който се използва при първоначалното признаване на актив, разход или приход, в случаите когато насрещната престация за този обект е била платена или получена авансово в чуждестранна валута и тя е била призната като немонетарен актив или пасив (например невъзстановим депозит или приход за бъдещ период).

Разяснението уточнява, че датата на трансакцията е датата, на която предприятието първоначално е признало немонетарния актив или пасив, възникващ от плащането или получаването на авансовата престация. В случаите на поредни плащания или получаване на аванси, Разяснението изисква предприятието да определи датата на трансакцията за всяко плащане или получаване авансово на насрещна престация.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Ефектът от прилагането на нови и изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период е, както следва:

	Към 31 декември 2017	Корекции МСФО 9	Към 1 януари 2018 Преизчислена
АКТИВИ			
Общо нетекущи активи	2,590	-	2,590
Текущи активи			
Материални запаси	1,413	-	1,413
Търговски и други вземания, нетно	1,144	(141)	1,003
Парични средства и парични еквиваленти	2,246	-	2,246
Общо текущи активи	4,803	(141)	4,662
ОБЩО АКТИВИ	7,393	(141)	7,252
КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Основен капитал	402	-	402
Резерви	(1,025)	-	(1,025)
Натрупани печалби	660	(141)	519
Общо капитал и резерви	37	(141)	(104)
Нетекущи пасиви	3,969	-	3,969
Текущи пасиви	3,387	-	3,387
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ	7,393	(141)	7,252

Ефектът върху натрупаните печалби на Дружеството към 1 януари 2018 е, както следва:

НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017– МСС 39/ МСС 18	660
Увеличение на провизията за обезценка на търговските и други вземания	(141)
Общо корекции на натрупаната печалба от приложението на МСФО 9	(141)
НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА КЪМ 1 ЯНУАРИ 2018 – МСФО 9	519

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, приети от Комисията на Европейския съюз, но не влезли в сила

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Дата на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
МСФО 16, издаден на 13 януари 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Лизинги	31 октомври 2017
Промени в МСФО 9, издадени на 12 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Особености при авансови плащания с отрицателна корекция	26 март 2018
КРМСФО 23 разяснения, издадени на 7 юни 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Несигурност при данъчното третиране на дохода	24 октомври 2018

Дружеството не е приложило по-рано горепосочените нови и подобрени стандарти, които са приети от ЕС, но не са влезли в сила.

МСФО 16 Лизинги

МСФО 16 въвежда всеобхватен модел за идентифициране на лизинговите договори и счетоводното им третиране, както от лизингодателите, така и от лизингополучателите. Когато влезе в сила МСФО 16 ще отмени настоящите принципи за отчитане на лизингите, включително МСС 17 Лизинг и свързани с него тълкувания.

МСФО 16 разграничава лизинговите договори от договорите за услуги въз основа на това дали даден актив се контролира по време на ползването му. Разграничението между оперативен лизинг (задбалансово) и финансов лизинг (балансово) се прекратява в счетоводството на лизингополучателя и се заменят с модел, при който активът с право на ползване и свързаният с него пасив трябва да бъдат признати за всички лизингови договори от лизингополучателя (т.е. балансово), с изключение на краткосрочните лизингови договори и лизингови договори на активи с ниска стойност.

Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване и впоследствие се оценява по цена на придобиване (с някои изключения), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, коригирана спрямо всяка преоценка на задължението за лизинг. Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Последващо задължението за лизинга се коригира с дължимите лихви и плащанията на лизингови вноски, както и за ефекта от промените на лизинговите договори. Освен това класификацията на паричните потоци също ще бъде засегната, тъй като плащанията по договорите за оперативен лизинг съгласно МСС 17 се включват в паричните потоци от оперативна дейност, докато съгласно модела на МСФО 16 лизинговите плащания ще бъдат разделени на плащания на главница и лихви, които ще бъдат представени съответно като парични потоци от финансова и оперативна дейност.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, приети от Комисията на Европейския съюз, но не влезли в сила (продължение)

МСФО 16 Лизинги (продължение)

За разлика от счетоводното третиране при лизингополучателя, по същество МСФО 16 пренася изискванията за счетоводно отчитане при лизингодателя съгласно МСС 17 и изисква на лизингодателят да класифицира лизинговия договор или като оперативен лизинг или финансов лизинг.

Освен това съгласно МСФО 16 се изискват по-подробни оповестявания.

МСС 17 не изисква признаване на актив за всяко право на ползване на актив или пасив за бъдещи плащания по неотменими лизингови договори, по които Дружеството е лизингополучател, като вместо това се оповестява определена информация за ангажимента по оперативен лизинг. Дружеството има сключен договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВИК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с Асоциацията по В и К на обособената територия („Договорът“), на която оперира Дружеството за срок от 15 години, считано от 1 януари 2016 година, както и други договори за оперативен лизинг.

Дружеството е анализирано Договора и счита, че той не прехвърля правото на контрол върху използването на инфраструктурата за извършване на обществена услуга от Дружеството, тъй като не му дава права да се разпорежда с активите, включително да ги използва за цели извън определените от АВиК. Договорът дава на Дружеството права за достъп до публичните активи за целите на предоставяне на обществена услуга, а именно: (i) доставяне на питейна вода; (ii) отвеждане на отпадъчни и дъждовни води; (iii) пречистване на отпадъчни води; (iv) присъединяване към водоснабдителни системи и (v) присъединяване към канализационни системи. Предвид това при приложението на МСФО 16 Дружеството няма да признае актив за право на ползване на активите и съответстващия му пасив по отношение на Договора.

Към 31 декември 2018 Дружеството има ангажименти по оперативен лизинг като лизингополучател в размер на 11 хил. лв. МСС 17 не изисква признаване на актив за всяко право на ползване на актив или пасив за бъдещи плащания по тези лизингови договори; като вместо това се оповестява определена информация за ангажимента по оперативен лизинг (виж и приложение 13). Оценката на ръководството на Дружеството показва, че тези договори отговарят на изискванията за краткосрочност при прилагане на МСФО 16 и съответно Дружеството няма признае актив за право на ползване на тези активи и съответстващите им пасиви по отношение на тези лизингови договори.

За разлика от случаите, в които Дружеството е лизингополучател по лизингови договори, в случаите, когато Дружеството е лизингодател, ръководството на Дружеството не предвижда прилагането на МСФО 16 да окаже значително влияние върху сумите, признати във финансовия отчет на Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, приети от Комисията на Европейския съюз, но не влезли в сила (продължение)

Промени в МСФО 9 Особенности при авансови плащания с отрицателна компенсация

Промените в МСФО 9 поясняват, че за нуждите на оценката доколко авансовите плащания отговарят на условията за плащания единствено по главница и лихва (ПЕГЛ), страната упражняваща опцията може да плати или да получи приемлива компенсация за авансовото плащане независимо от основанието му, т.е. авансови плащания с отрицателна компенсация не следва да се класифицират автоматично като ПРГЛ. Промяната се отнася за отчетни периоди започващи на или след 1 януари 2019, като по-ранното ѝ приложение е допустимо. Посочени са специфични преходни разпоредби в зависимост от момента на първото приложение на промените отнасящи се до първоначалното прилагане на МСФО 9.

Ръководството на Дружеството не предвижда прилагането на промените в бъдеще да окаже значително влияние върху сумите, признати във финансовия отчет на Дружеството.

КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода

КРМСФО 23 разяснява как да бъде определено счетоводното данъчно задължение, когато съществува несигурност относно тълкуването на разпоредбите за определяне на данъка върху доходите. Разяснението изисква предприятието да:

- Определи доколко несигурността отнасяща се до данъчни позиции е оценена поотделно или общо;
- Оцени доколко е вероятно, че данъчните власти ще приемат ползваното тълкувание на несигурната данъчна позиция, или предложеното такова, от предприятието при подаване на данъчната му декларация:
  - (i) Ако да, предприятието следва да определи данъчното си задължение съгласно използваното или планираното за използване третиране при подаване на данъчната декларация;
  - (ii) Ако не, предприятието следва да отрази ефекта от несигурността при определянето на данъчното задължение.

Разяснението се отнася за отчетни периоди започващи на или след 1 януари 2019. Предприятията могат да приложат разяснението ретроспективно, или ретроспективно с кумулативния ефект от първоначално прилагане без да преизчисляват сравнителните данни.

Ръководството на Дружеството не предвижда прилагането на промените в бъдеще да окаже значително влияние върху сумите, признати във финансовия отчет на Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.3. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, предстоящи за приемане от Комисията на Европейския съюз

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
Промени в МСС 28, издадени на 12 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през първото тримесечие на 2019
Подобрения на МСФО (2015-2017), издадени на 12 декември 2017, приложими за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Подобрения на МСФО (МСФО 3 и МСФО 11, МСС 12 и МСС 23)	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през първото тримесечие на 2019
Промени в МСС 19, издадени на 7 февруари 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Изменение в план, съкращение или уреждане	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през първото тримесечие на 2019
Промени в Концептуалната рамка на МСФО, издадени на 29 март 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020	Промени в Концептуалната рамка на МСФО	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2019
Промени в МСФО 3, издадени на 22 октомври 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020	Бизнес комбинации	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2019
Промени в МСС 1 и МСС 8, издадени на 31 октомври 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020	Определение за същественост	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през 2019
МСФО 17, издаден на 18 май 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2021	Застрахователни договори	Дата на одобрение не е уточнена

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.3. Счетоводни принципи

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с основните счетоводни предположения за текущо начисляване и за действащо предприятие. Оценката на активите и пасивите и измерването на приходите и разходите е осъществено при спазване на принципа на историческата цена.

Този принцип е модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и/или пасиви до тяхната справедлива стойност към 31 декември на текущата или на предходната година, както това е посочено на съответните места по-нататък.

2.4. Функционална валута и валута на представяне на финансовите отчети

Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно търговско дружество функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за него.

Дружеството води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България – български лев. Това е валутата, възприета като официална, в основната икономическа среда, в която Дружеството оперира. От 1 януари 1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро.

Валутата на представяне в настоящия финансов отчети също е българският лев. Ако на съответното място не е посочено друго, финансовият отчет е изготвен и представен в хиляди лева.

2.5. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централният курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждане на валутните парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от този, по който първоначално са били признати, се отчитат в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2018 и 2017 години са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

2.6. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСС изисква от ръководството на Дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на финансовите отчети, с цел определяне стойността на някои активи, пасиви, приходи и разходи. Те се извършват въз основа на най-добрата преценка на ръководството, базирана на историческия опит и анализ на всички фактори, оказващи влияние при дадените обстоятелства към датата на изготвяне на финансовите отчети. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.7. Сравнителни данни

Съгласно счетоводното законодателство, финансовата година приключва към 31 декември и предприятията са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година. При необходимост някои от статиите в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричния поток, представени във финансовия отчет за 2017 година, които са сравнителни данни, в настоящия отчет са рекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2018 година.

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове

Финансовите инструменти на Дружеството към 31 декември 2018 и 2017, класифицирани в категориите, дефинирани съответно от МСФО 9 „Финансови инструменти“ и от МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“, са както следва:

	Категория	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
<i>Финансови активи</i>			
Търговски и други вземания, нетно (Приложение 9)	Финансови активи по амортизирана стойност	2,076	1,074
Парични средства (Приложение 10)	Финансови активи по амортизирана стойност	3,331	2,246
Общо		5,407	3,320
<i>Финансови пасиви</i>			
Задължения по заеми (Приложение 14)	Финансови пасиви по амортизирана стойност	3,337	4,672
Търговски и други задължения (Приложение 16)	Финансови пасиви по амортизирана стойност	751	462
Общо		4,088	5,134

Фактори на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск.

2.8.1. Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск, поради това, че има задължения по кредити, които са деноминирани в чуждестранна валута. Основните сделки, осъществявани от Дружеството са деноминирани в български лева и в евро. Българският лев е привързан към еврото (виж приложение 2.5), поради което Дружеството не е изложено на съществени валутни рискове при осъществяване на сделки в евро. По тази причина, Дружеството не използва специални финансови инструменти за хеджиране на този риск.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове (продължение)

2.8.2. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява риска от колебание в размера на задълженията по заемите на Дружеството, дължащо се на изменението на пазарните лихвени проценти.

Дружеството е изложено на риск на паричния поток, тъй като част от получените заеми са с променлив лихвен процент, договорен като базисна лихва (EURIBOR), завишена с определена надбавка. През 2018 и 2017 година заемите с променливи лихвени проценти са деноминирани в евро.

Дружеството извършва постоянен мониторинг и анализ на основните си лихвени експозиции като разработва различни сценарии за оптимизиране.

Към датата на настоящия финансов отчет профилът на лихвените финансови инструменти е представен на съответните места, касаещи финансовия инструмент.

В случай, че през 2018 година лихвените нива по заемите и финансовите лизинги, биха били с 1 % по-високи/(по-ниски), при равни други условия, финансовият резултат след данъци на Дружеството би бил с 35 хил. лв. по-нисък/(по-висок) (2017 година: 54 хил. лв.).

2.8.3. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Дружеството е изложено на кредитен риск, тъй като има значителна експозиция на вземания от клиенти по осъществявани продажби.

Съгласно приложимата нормативна база Дружеството има задължение да осигури снабдяването с вода и в случаи на невъзможност за плащане от страна на неговите клиенти, поради което е налице съсредоточаване на значителен кредитен риск. Политиката на Дружеството в тази област е свързана с разработване на различни продукти, свързани с подобряване събираемостта на вземанията, както и предприемане на действия за завеждане на съдебни дела срещу некоректни клиенти.

Преносната стойност на финансовите активи, нетно от загубите от обезценки, представя в максимална степен кредитния риск, на който Дружеството е изложено.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове (продължение)

2.8.3. Кредитен риск (продължение)

ОКЗ за целия срок на вземания по продажби е, както следва:

31.12.2018	Текущи	Просрочени						
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	над 360 дни
Процент на обезценка	0.78%	3.90%	13.26%	23.93%	36.80%	50.57%	63.26%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	372	177	207	107	68	48	46	329
Провизия за обезценка	3	7	27	26	25	24	29	329

01.01.2018	Текущи	Просрочени						
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	над 360 дни
Процент на обезценка	0.78%	3.90%	13.26%	23.93%	36.80%	50.57%	63.26%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	367	156	215	100	69	54	42	324
Провизия за обезценка	3	6	29	24	25	27	27	324

2.8.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Ръководството на Дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност и погасяване на задълженията на Дружеството в договорените с доставчиците и другите му кредитори срокове.

По-долу са представени договорните падежи на финансовите пасиви, включително очаквани плащания на лихви:

31.12.2018 хил. лв.	Преносна стойност	Договорни парични потоци	До 12 месеца	Над 12 месеца
Задължения по заеми (Приложение 14)	3,337	(3,538)	(1,400)	(2,138)
Търговски и други задължения (Приложение 16)	751	(751)	(751)	-
Общо	4,088	(4,289)	(2,151)	(2,138)

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове (продължение)

2.8.4. Ликвиден риск (продължение)

31.12.2017 хил. лв.	Преносна стойност	Договорни парични потоци	До 12 месеца	Над 12 месеца
Задължения по заеми (Приложение 14)	4,672	(5,015)	(1,440)	(3,575)
Търговски и други задължения (Приложение 16)	462	(462)	(462)	-
Общо	5,134	(5,477)	(1,902)	(3,575)

2.8.5. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с възможни промени в пазарните цени на услугите, които Дружеството предоставя.

Цените на водоснабдителни и канализационни услуги и на услугите за пречистване на отпадни води се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране, която е независим специализиран държавен орган, който осъществява регулирането на водоснабдителните и канализационните услуги в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

2.8.6. Определяне на справедливите стойности

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката, независимо от това дали тази цена е пряко наблюдавана или изчислена чрез използване на друга техника за оценка. При определянето на справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството се съобразява с характеристиките на този актив или пасив, ако пазарните участници биха имали предвид тези характеристики при оценяването на актива или пасива към датата на оценяване.

В допълнение, за целите на финансовото отчитане, оценките по справедлива стойност са категоризирани в нива в зависимост от степента, в която входящите данни за оценка на справедливата стойност са наблюдаеми и значимостта на факторите за оценяването на справедливата стойност в нейната цялост, както следва:

- Ниво 1 – входящите данни са котираны цени (некоригирани) на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – входящите данни са различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение;
- Ниво 3 – входящите данни са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив.

Активите и пасивите, чиито справедливи стойности са оповестени в приложенията по-долу, са класифицирани в Ниво 3. През отчетния период Дружеството не е извършило прехвърляне на финансови инструменти между отделните нива на йерархията на справедливите стойности.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет

3.1. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват при първоначалното им признаване по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка. Дружеството е приело счетоводна политика да капитализира извършените разходи за придобиване на активи, когато тези разходи превишават 700 лева.

След първоначалното им признаване имотите, машините и съоръженията се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката, намалена с размера на начислената амортизация и евентуално последвалата загуба от обезценка. Оценка се извършват от лицензирани оценители достатъчно често, така че преносната стойност на активите да не се различава съществено от тази, която би била определена като справедливата им стойност към края на всеки отчетен период.

Увеличенията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се отчитат директно в капитала като увеличение на преоценъчния резерв. Намаленията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се признават за разходи или се отчитат директно в капитала за сметка на преоценъчния резерв до толкова, доколкото намалението вследствие на преоценката не превишава размера на преоценъчния резерв за същите тези активи. Натрупаната амортизация на преоценените активи към датата на преоценката се отписва за сметка на brutната преносна стойност на активите.

При последващо отписване на преоценени активи съответстващият им преоценъчен резерв се прехвърля директно към неразпределената печалба, нетно от съответния отсрочен данък.

Към края на всеки отчетен период ръководството на Дружеството анализира преносната стойност на имотите, машините и съоръженията, за които не са били изготвяни оценки от лицензиран оценител и преценява наличието на индикации за евентуалната им обезценка.

Последващи разходи, включително извършени за замяна на компонент от актива, се капитализират в стойността на актива, само ако отговарят на критериите за признаване на нетекущ актив. Преносната стойност на заменените компоненти се отписва от стойността на актива в съответствие с изискванията на МСС 16 *Имоти, машини, съоръжения*. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, през който са направени.

Получените имоти, машини и съоръжения чрез правителствени дарения се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиването им.

Активите се отписват при продажба или когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от тяхното по-нататъшно използване. Резултатът, произтичащ от продажбата или изваждането на актива от употреба, се определя като разлика между постъпленията от продажби и преносната стойност на актива и се отразява в печалбите и загубите за отчетния период.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.1. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Счетоводни политики прилагани до 31 декември 2017 година

След първоначалното им признаване, имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка.

В съответствие с действащото счетоводно законодателство в България до края на 2001 година някои от имотите, машините и съоръженията, които са били придобити до същата дата, са били преоценявани с проценти, прилагани към отчетната стойност и начислената амортизация на съответните активи, обявени от Националния статистически институт.

Също така към 1 януари 2003 година, Дружеството е преценило притежаваните от него сгради, както и част от машините и съоръженията до тяхната справедлива стойност. Справедливата стойност на сградите е определена от лицензирани оценители, а на машините и съоръженията от специалисти на Дружеството. От извършените преоценки е бил формиран преоценъчен резерв, представен като част от капитала.

3.2. Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват при първоначалното им признаване по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка. Дружеството е приело счетоводна политика да капитализира извършените разходи за придобиване на активи, когато тези разходи превишават 700 лева.

След първоначалното им признаване нематериалните активи се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката, намалена с размера на начислената амортизация и евентуално последвалата загуба от обезценка. Оценките се извършват от лицензирани оценители достатъчно често, така че преносната стойност на активите да не се различава съществено от тази, която би била определена като справедливата им стойност към края на всеки отчетен период.

Увеличенията и намаленията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се отчитат по ред аналогичен на този за имоти, машини и съоръжения (виж приложение 3.1).

Нематериални активи, получени чрез правителствени дарения, се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиването им.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.3. Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

В края на всяка година се извършва преглед на преносната стойност на активите, за да се определи дали има признаци за обезценка. Ако такива съществуват, Дружеството изчислява възстановимата стойност на актива, за да определи размера на загубата от обезценка. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на определен актив, Дружеството изчислява възстановимата стойност на генериращия парични постъпления обект, към който активът принадлежи. Ако така изчислената възстановима стойност на актива (или генериращия парични постъпления обект) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до възстановимата стойност на актива (генериращия парични постъпления обект). Загубата от обезценка се признава като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в годината на възникването ѝ. В случай, че загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива (генериращия парични постъпления обект) се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава на приход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в годината на установяването ѝ, освен ако съответния актив е отчетен по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се отнася към увеличение на преоценъчния резерв.

3.4. Материални запаси

Материалните запаси при тяхното придобиване се оценяват по цена на придобиване, която включва всички преки разходи, свързани с доставката на актива. Оценката на потреблението им се извършва по метода на средно претеглената цена. В края на годината материалните запаси се оценяват по по-ниската между цената на придобиване и нетната им реализируема стойност, която се определя като очакваната продажна цена в хода на осъществяване на дейността, намалена с очакваните разходи по продажбата.

3.5. Финансови инструменти

Признаване и първоначална оценка

Търговските вземания се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството в момента на възникването им. Всички останали финансови активи и пасиви се признават в момента когато Дружеството става страна по договорните разпоредби на съответния инструмент.

Финансовите активи, с изключение на търговските вземания, които не съдържат значителен финансов компонент, и финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност плюс всички разходи по сделката, в резултат на която възникват или се придобиват, с изключение на тези финансови активи и пасиви оценявани по ССППЗ. Търговските вземания, несъдържащи значителен финансов компонент, се оценяват по цената на сделката.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Класификация и последваща оценка (продължение)

Финансови активи

При първоначалното признаване, финансовите активи се класифицират като оценявани по: амортизирана стойност, ССПДВД или ССППЗ.

След първоначалното им признаване финансовите активи не се рекласифицират, освен ако Дружеството смени бизнес модела за управление на финансовите активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират в първия ден на първия отчетен период, следващ смяната на бизнес модела.

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност ако отговарят на следните условия и не са класифицирани като оценявани по ССППЗ:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Финансовите актив се оценяват по ССПДВД, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички други финансови активи, които не са класифицирани като оценявани по амортизирана стойност или ССПДВД, както е посочено по-горе, се оценяват по ССППЗ. Това се отнася и за всички деривативни финансови активи.

Независимо от оповестеното по-горе, Дружеството може при първоначалното признаване неотменимо да определи даден финансов актив като оценяван по ССППЗ, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването, понякога наричано „счетоводно несъответствие“, което в противен случай би произтекло от оценяването на активи или пасиви или признаване на печалбите и загубите от тях на различни бази.

Всички финансови активи на Дружеството са класифицирани като оценявани по амортизирана стойност.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Класификация и последваща оценка (продължение)

Финансови активи (продължение)

Оценка доколко договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва

За целите на оценката доколко договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва, „главница“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначалното му признаване. „Лихва“ се определя като възнаграждение за въздействието на стойността на парите във времето и за кредитния риск свързан със сумата на дължимата главница са определен период от време, както и за други свързани с кредитирането рискове и разходи, например ликвиден риск и административни разходи, както с нормата на печалба.

Последваща оценка и печалби и загуби

Финансовите активи по амортизирана стойност се оценяват последващо по амортизирана стойност като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Амортизирана стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от промените на курса на чуждестранните валути и загубите от обезценка се признават в печалбите и загубите за отчетния период. Всички печалби и загуби при отписването на финансовите активи се признават в печалбите и загубите.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се класифицират като оценявани по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовите пасиви по ССППЗ се оценяват по справедлива стойност, като нетните печалби и загуби, включително и разходите за лихви, се признават в печалбите и загубите за отчетния период. Останалите финансови пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Всички печалби и загуби при отписването

Отписване

Финансови активи

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато:

- договорните права за получаването на парични потоци са изтекли; или
- правата за получаването на парични потоци са прехвърлени чрез сделка, включваща всички съществени рискове и възнаграждения свързани със собствеността; или
- по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив нито са прехвърлени, нито са запазени, но контролът върху актива не е запазен.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2018 (продължение)

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Отписване (продължение)

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава са погасени, т.е. задълженията, посочени в договора, са изпълнени, анулирани или срокът им е изтекъл. Финансов пасив се отписва и в случай, че има значителни промени в договорните му условия и паричните потоци от тези промени са съществено различни, като на негово място в отчета за финансовото състояние се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, съобразно променените условия.

Разликата между преносната стойност на финансов пасив, който е бил погасен или прехвърлен на друго лице, и платеното възнаграждение, включително всякакви прехвърлени непарични активи или поети пасиви, се признава в печалбата или загубата.

Обезценка

Финансови инструменти и активи по договор

Загуби от обезценка се признават за очакваните кредитни загуби за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- договори за кредитен ангажимент оценявани по ССПДВД; и
- активи по договори (МСФО 15)

Загубите от обезценка за търговските вземания и активите по договори винаги се оценяват по стойност равна на ОКЗ за целия срок на инструмента.

При определянето доколко кредитния риск свързан с финансовия актив се е увеличил значително след първоначалното му признаване, Дружеството взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. Това включва както качествени така количествени информация и анализи, базирани на историческия опит на Дружеството, както и кредитна оценка и прогностична информация.

Дружеството е приело, че кредитния риск свързан с финансов актив се е повишил значително, ако просрочието по договорните плащания надхвърля 60 дни.

Дружеството счита, че финансов актив е просрочен ако:

- длъжникът не е вероятно да погаси напълно задълженията си Дружеството, без Дружеството да предприеме действия, като например реализация на обезпечение, ако такова е предоставено; или
- финансовият актив е в просрочие повече от 60 дни.

ОКЗ за целия срок на инструмента са ОКЗ, които произтичат от всички възможни случаи на неизпълнение през очаквания срок на финансов инструмент. Максималния период, който се взема предвид от Дружеството при определяне на ОКЗ е максималния срок на договора, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Обезценка (продължение)

ОКЗ за 12 месеца са частта от ОКЗ, които произтичат от неизпълненията по финансов инструмент, които е възможно да настъпят в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или в по-кратък срок, ако очаквания срок на съществуване на инструмента е по-малък от 12 месеца).

ОКЗ представляват средно-претеглената стойност на кредитните загуби. Кредитните загуби се оценяват по сегашната стойност на паричното неизпълнение, т.е. разликата между паричните потоци дължими на Дружеството съгласно договора и паричните потоци, които то очаква да получи. ОКЗ се дисконтират на база ефективния лихвен процент приложим за финансов актив.

Методът на ефективния лихвен процент е метод на изчисление на амортизираната стойност на финансов актив/пасив и за разпределение на прихода/разхода за лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е процентът, който дисконтира очакваните парични постъпления/плащания до нетната преносна стойност на финансовия актив/пасив на база предполагаемия живот на този актив/пасив или ако е подходящо за по-къс период.

Ръководството счита, че справедливата стойност на финансовите инструменти е близка до тяхната балансова стойност. Под справедлива стойност се разбира сумата, за която един актив може да бъде разменен или един пасив – уреден, между информирани и желаещи страни в пряка сделка помежду им.

Счетоводни политики прилагани до 31 декември 2017 година

Признаване и първоначална оценка

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството, в случай че Дружеството става страна по договорните разпоредби на съответния инструмент. При първоначалното им признаване финансовите активи/(пасиви) се оценяват по справедлива стойност плюс всички разходи по сделката, в резултат на която възникват финансовите активи/(пасиви), с изключение на финансовите активи/(пасиви), отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите.

Класификация и последваща оценка

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; инвестиции, държани до падеж; активи на разположение за продажба и кредити и вземания. Класифицирането зависи от характера и предназначението на финансовите активи и се определя при първоначалното им признаване. Финансовите активи, признати в отчета за финансовото състояние, включват парични средства в брой и по банкови сметки и търговски и други вземания (кредити и вземания).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Счетоводни политики прилагани до 31 декември 2017 година (продължение)

Класификация и последваща оценка (продължение)

За целите на последващото оценяване финансовите пасиви се класифицират или като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като финансови пасиви по амортизирана стойност. Финансовите пасиви, признати в отчета за финансовото състояние, включват търговски и други задължения и задължения по заеми (финансови пасиви по амортизирана стойност) и задължения по финансов лизинг.

Отписване

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

Обезценка

Към датата на изготвяне на финансовия отчет Ръководството на Дружеството прави преценка дали съществуват обективни индикации за обезценка на всички финансови активи с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите. Дружеството начислява обезценка на търговските вземания, когато са налице обективни доказателства, че Дружеството няма да събере всички дължими суми при настъпване на техния падеж.

Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания Дружеството счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността дебиторът да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажменти от страна на контрагента. При установяване наличието на такива признаци за обезценка, загубата от обезценка се определя като разлика между преносната стойност и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент за сходни активи. Текущите вземания не се дисконтират, ако ефектът от дисконтиране е несъществен.

Дейността на Дружеството не предполага наличието на разнообразни финансови инструменти. Основните финансови инструменти на Дружеството са изброени по-долу.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2018 (продължение)

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

3.5.1. Търговски и други вземания

Вземания от клиенти, други текущи вземания и предоставени аванси се отчитат по амортизирана стойност, намалена с необходимата провизия за обезценка и несъбираемост. Поради това, че тези вземания не са лихвени, амортизираната им стойност съпада с тяхната номинална стойност. Провизията за обезценка и несъбираемост се определя на база ОКЗ за целия период на инструмента.

Към 31 декември 2017 провизията за обезценка и несъбираемост е определена на база преглед на салдата в края на отчетния период и е начислена индивидуално за определени позиции, за които съществуват индикации за обезценка и несъбираемост.

През 2018 и 2017 години, ръководството на Дружеството е направило преглед на събираемостта на вземанията, за които са заведени съдебни дела за тяхното събиране. Тези вземания се обезценяват на 100%, независимо от периода на забава. (период на възникване над 360 дни)

3.5.2. Парични средства

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2018 и 2017 година.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци, паричните средства представляват неблокирани пари в банки и каса (виж приложение 10). Представяните в отчета за паричния поток парични постъпления от клиенти и парични плащания към доставчици са брутни суми, включващи данък добавена стойност (ДДС). Паричните постъпления и плащания по револвиращи банкови кредити и овърдрафти се представят нетно.

3.5.3. Задължения по заеми

Лихвените заеми се признават първоначално по справедлива цена, формирана от получените парични постъпления, намалени с присъщите разходи по сделката. След първоначалното им признаване лихвените заеми се оценяват по амортизирана стойност, като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж се отчита в печалбата или загубата за периода на ползване на заема на база метода на ефективния лихвен процент. Получените лихвени заеми, при възникването на които не са извършени разходи свързани със сделката, не се амортизират. По същия начин се третираат получените банкови овърдрафти, при които получателят има право многократно да усвоява или погасява заема в рамките на предварително договорения лимит.

Финансовите разходи, в това число и директните разходи по привличането на заема, се включват в печалбата или загубата по метода на ефективния лихвен процент, с изключение на транзакционните разходи по банкови овърдрафти, които се признават в печалбата или загубата на линейна база за периода, за който е договорен овърдрафтът.

Лихвените заеми се класифицират като текущи, когато следва да бъдат уредени в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2018 (продължение)

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

3.5.4. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения възникват в резултат на получени стоки или услуги. Те се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

За текущите задължения, които се очаква да бъдат погасени в нормалните кредитни срокове, амортизираната стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.6. Основен капитал

Основният капитал на Дружеството е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

3.7. Резерви

Като резерви в отчета за финансовото състояние на Дружеството са представени финансови резултати, които са капитализирани чрез разпределение на печалбата от предходни години, както и резервите от преоценката на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи (виж и приложения 3.1. и 3.2.).

Съдружниците на Дружеството могат да се разпореждат с капиталовите резерви. Преоценъчните резерви се признават за реализирани чрез прехвърлянето им в неразпределената печалба след изваждане от употреба на съответния актив.

3.8. Правителствени дарения

Правителствените дарения за нетекущи активи се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, когато има достатъчна сигурност, че те ще бъдат получени и че Дружеството ще е в състояние да изпълни всички свързани с тях изисквания. Приходите от правителствените дарения, свързани с имоти, машини и съоръжения, се признават текущо в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход на систематична база, определена в рамките на полезния живот на актива, за който те са предоставени.

3.9. Финансов лизинг

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху актив.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като задължение по финансов лизинг.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.9. Финансов лизинг (продължение)

Лизинговите плащания се разпределят между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен процент върху оставащото задължение по главницата. Лихвата се отчита в печалбите и загубите.

За активите, придобити на финансов лизинг се признава разход за амортизация, като амортизационната политика на Дружеството по отношение на придобитите на лизинг активи не се различава от политиката за останалите амортизируеми активи, притежавани от Дружеството .

Лизинговите договори, при които значителна част от рисковете и изгодите се запазват от лизингодателя се класифицират като оперативен лизинг.

Разходите за наем по договори за оперативен лизинг, нетно от получените от лизингодателя стимули, се признават в печалбите и загубите на линейна база за срока на договора за лизинг.

3.10. Доходи на наети лица

3.10.1. Планове за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда начислените суми по плановете за дефинирани вноски се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при тяхното възникване.

3.10.2. Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.10.3. Дефинирани доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда Дружеството следва да изплати обезщетение в размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудовия стаж в Дружеството е по-малък от десет години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в Дружеството над десет последователни години.. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респективно изменението в стойността им, включително признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.10. Доходи на наети лица (продължение)

3.10.3. Дефинирани доходи при пенсиониране (продължение)

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Преоценките на пасива по плана с дефинирани доходи (актюерската печалба или загуба) се признават през другите всеобхватни доходи в капитала като резерв за задължения при пенсиониране. Освободените от този резерв суми се трансферират през другите всеобхватни доходи в неразпределената печалба.

3.11. Разходи за амортизация

За 2018 година амортизацията на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи са начислявани на база техния очакван полезен живот, определен при преоценката на активите (виж приложения 3.1., 3.2., 4 и 5), като последователно е прилаган линейният метод.

За 2017 година амортизацията на имотите, машините и съоръженията са начислявани, като последователно е прилаган линейният метод. Амортизационните норми, са определени от ръководството по следния начин:

а) имотите, машините и съоръженията, които са преоценени към 1 януари 2003 година – полезният живот е определен на база очаквания полезен живот на използване на съответните активи.

б) за всички останали имоти, машини и съоръжения – ръководството се е съобразило с максимално допустимите данъчно признати норми (с изключение на сградите, за които се прилагат по – ниски от максималните данъчно признати норми), определени в България съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО).

По групи активи са прилагани следните амортизационни норми:

Група активи	2018	2017
	в процент	в процент
Сгради	1.50 – 10	1.5 – 7
Машини и съоръжения	3.33 – 50	2.5 – 50
Транспортни средства	5.25 – 50	10 – 50
Нематериални активи	3.85 – 50	10 – 20

Амортизации не се начисляват на земите, напълно амортизираните активи и такива, които са в процес на придобиване, както и на активи, класифицирани като държани за продажба, в съответствие с изискванията на МСФО 5 *Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности*.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.12. Признаване на приходите и разходите

Приходите и разходите се признават в момента на тяхното възникване, съгласно принципа на начислението, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането им се извършва при спазване на изискването за причинна и стойностна връзка между тях.

Приходи от продажби

Дружеството признава приходи от следните основни източници:

- доставяне на питейна вода;
- отвеждане на отпадъчни и дъждовни води;
- пречистване на отпадъчни води;

Дружеството признава и приходи от наем, които са в обхвата на МСС 17.

Приходите се оценяват на база определеното в договора с клиента възнаграждение, като в тях не се включват сумите събирани за сметка трети лица, отстъпки, ДДС и други данъци, свързани с продажбите. Дружеството признава приход в момента когато прехвърля контрола на услугата на клиента.

Възнаграждението по договорите с клиентите за предоставяне на горните услуги е с фиксирана цена, които се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране, която е независим специализиран държавен орган, който осъществява регулирането на водоснабдителните и канализационните услуги в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги. Приходите от продажба на услуги се признават в периода когато услугата е предоставена, което е моментът на засичане на количеството на консумираната питейна вода.

Вземането за продажбите се признава когато услугите са доставени, т.е. това е моментът, в който възнаграждението е безусловно фиксирано, тъй като само след изтичане на определено време ще настъпи падежът му на плащане.

Дружеството няма и не очаква да има договори, при които срокът между предаването на услугите на клиентите и плащането за тях от клиентите да е над година. Поради това Дружеството не коригира обещания размер на възнаграждението за въздействието на стойността на парите във времето.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането.

Приходите от правителствени дарения, свързани с компенсиране на направени разходи, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.12. Признаване на приходите и разходите (продължение)

Приходите от правителствени дарения, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

Разходите се признават в нетната печалба или загуба за периода, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Във връзка със сключения *Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги* (виж и приложение 1), ръководството е решило да признава ефектите от Договора в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като текущи разходи за предоставено право на ползване на активи.

Счетоводни политики прилагани до 31 декември 2017 година

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възмездяване и представляват вземания, свързани с продажбата на услуги, създадени в хода на обичайната дейност, нетно от отстъпки, ДДС и други данъци, свързани с продажбите.

Приходите от услуги се признават в зависимост от етапа на завършеност на сделката и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, намалено със сумата на всички предоставени отстъпки и включват brutните потоци от икономически ползи получени от и дължими на Дружеството. Сумите, събрани от името на трети страни, като данъци върху продажбите, какъвто е данъкът върху добавената стойност, се изключват от приходите.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.13. Финансови приходи и разходи

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към актив, за който процесът на придобиване, строителство или производство, преди да стане готов за предвижданата му употреба или продажба, непременно отнема значителен период от време, следва да се капитализират като част от стойността на този актив.

Всички останали финансови приходи и разходи се отразяват в печалбата или загубата за всички инструменти, оценявани по амортизирана стойност чрез използване метода на ефективния лихвен процент.

3.14. Разходи за данъци върху печалбата

Разходът за данъка върху печалбата представлява сумата от текущия данък върху печалбата и данъчния ефект върху временните данъчни разлики.

Текущият данък върху печалбата се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода, като се прилага данъчната ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовия отчет. Отсрочените данъчни активи и/или пасиви са сумите на (възстановимите)/ дължимите данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на (намаляемите)/облагаемите временни данъчни разлики.

Временните данъчни разлики се установяват при сравнение на отчетната стойност на един актив или пасив, представени в отчета за финансовото състояние и неговата данъчна основа, получена при прилагане на данъчните правила.

Ефектът от признаването на отсрочените данъчни активи и/или пасиви се отразява там, където е представен ефектът от самото събитие, което ги е породило. За събития, които засягат отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход ефектът от отсрочените данъчни активи и пасиви е признат също в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. За събития, които са отчетени първоначално в капитала и отсрочените данъчни активи и пасиви са признати за сметка на капитала.

В отчета за финансовото състояние отсрочените данъчни активи и/или пасиви се представят компенсирани, тъй като подлежат на единен режим на облагане.

Съгласно българското данъчно законодателство за 2018 и 2017 година Дружеството дължи корпоративен данък (данък от печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба. За 2019 година данъчната ставка се запазва в размер на 10 %.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.15. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

В процеса на прилагането на счетоводната политика ръководството на Дружеството извършва преценки (извън тези оповестени в приложение 2.6.), които оказват значителен ефект върху настоящия финансов отчет. Такива преценки по дефиниция рядко са равни на действителните резултати.

В резултат от тяхната същност, те се подлагат на постоянен преглед и актуализация и обобщават историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които ръководството вярва, че са разумни при съществуващите текущи обстоятелства.

Преценките и предположенията, които носят значителен риск да доведат до съществена корекция в преносните стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са изложени по-долу.

3.15.1. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност.

3.15.2. Полезен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и преносни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството.

3.15.3. Обезценка на вземания

Загубите от обезценка за търговските вземания се оценяват по стойност равна на ОКЗ за целия срок на инструмента. При определянето доколко кредитния риск свързан с финансовия актив се е увеличил значително след първоначалното му признаване, Дружеството взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. Това включва както качествени така количествени информация и анализи, базирани на историческия опит на Дружеството, както и кредитна оценка и прогностична информация.

Тъй като кредитния риск свързан с търговските вземания зависи в голяма степен и от фактори извън контрола на Дружеството, тези предположения са обект на значителна несигурност.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

4. Имоти, машини и съоръжения

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Транспорт- ни средства	Активи в процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност						
Салдо на						
1 януари 2017	42	871	3,924	5,343	279	10,459
Постъпили	-	-	179	127	-	306
Излезли	-	-	(85)	(62)	(279)	(426)
Салдо на						
31 декември 2017	42	871	4,018	5,408	-	10,339
Постъпили	-	26	132	567	34	759
Излезли	-	-	(270)	(54)	-	(324)
Отписана натрупана амортизация	-	(367)	(3,116)	(4,165)	-	(7,648)
Преоценка	1,219	4,088	1,230	1,724	-	8,261
Салдо на						
31 декември 2018	1,261	4,618	1,994	3,480	34	11,387
Натрупана амортизация и обезценка						
Салдо на						
1 януари 2017	-	344	3,260	3,990	-	7,594
Амортизация за периода	-	25	197	279	-	501
Амортизация на излезлите	-	-	(73)	(50)	-	(123)
Салдо на						
31 декември 2017	-	369	3,384	4,219	-	7,972
Амортизация за периода	-	132	230	344	-	706
Амортизация на излезлите	-	-	(258)	(54)	-	(312)
Отписана натрупана амортизация	-	(367)	(3,116)	(4,165)	-	(7,648)
Обезценка	-	20	88	111	-	219
Салдо на						
31 декември 2018	-	154	328	455	-	937
Преносна стойност						
на 31 декември 2018	1,261	4,464	1,666	3,025	34	10,450
Преносна стойност						
на 31 декември 2017	42	502	634	1,189	-	2,367
Преносна стойност						
на 1 януари 2017	42	527	664	1,353	279	2,865

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

4. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Към 31 декември 2018 година имоти, машини и съоръжения с отчетна стойност 7 хил. лв. (2017: 6,805 хил. лв.) са напълно амортизирани.

През 2018 година, в съответствие с промяната на счетоводната политика за последващо оценяване на имотите, машините и съоръженията (виж и приложение 2.2.1.1.), те са оценени от Микс Консулт ЕООД чрез лицензирани от Камара на независимите оценители в България оценители на недвижими имоти, на земеделски земи и трайни насаждения и машини и съоръжения, с цел да бъде определена справедливата им стойност.

Оценката е извършена в съответствие с Българските стандарти за оценяване и съобразно изискванията на *МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност* за нуждите на финансовото отчетване за осъвременяване преносните стойности, полезния живот и остатъчният срок на ползване на активите. При оценката са ползвани разходния и сравнителния подход, като са приложени респективно метода на амортизираната възстановителна стойност и метода на пазарните сравнения (пазарните аналози). Пазарните цени са определени на база претеглената пазарна стойност на активите като е дадена на определена тежест на стойностите получени по отделните методи. Приложените методи и тегловни коефициенти са избрани предвид вида и спецификата на активите. В случаите, когато за активите има пазарна информация и налични пазарни свидетелства за сходни имоти, тяхната пазарна стойност е определена като средно-претеглена стойност между стойностите, получени по метода на амортизираната възстановителна стойност и метода на пазарните сравнения. За активите, за които липсва пазарна информация, пазарната им стойност е определена на база тяхната амортизирана възстановителна стойност.

Ако имотите, машините и съоръженията биха били оценявани по историческа цена, то тяхната преносна стойност би била:

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Транспорт- ни средства	Активи в процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Преносна стойност на 31 декември 2018	42	478	597	1,553	34	2,704

За целите на *МСФО 13* Дружеството класифицира имотите, машините и съоръженията в ниво 2 – входящи данни, различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение.

Съгласно чл. 13 и чл. 18 от Закона за водите, комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата и събирателните им деривации, както и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води са публична държавна и/или са публична общинска собственост. През 2016 година, съгласно изискванията на Закона за водите, Дружеството е предало тези активи на съответните общини и на държавата и отписало стойността им от отчета за финансовото състояние.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

4. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Преносната стойност на предадените публични активи е в размер на 31,438 хил. лв. и е посочена в таблицата по-долу:

	31 декември 2016 хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	
Сгради	159
Машини и съоръжения	31,279
Общо намаление на активите	31,438
Капитал и пасиви	
Правителствени дарения, свързани с активи	11,906
Собствен капитал	19,532
Общо намаление на капитала и пасивите	31,438

5. Нематериални активи

	Разрешителни за водоползване хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Други нематериални активи хил. лв.	Активи в процес на изграждане хил. лв.	Общо хил. лв.
Отчетна стойност					
Салдо на 1 януари 2017	75	1,397	230	-	1,702
Постъпили	-	23	-	13	36
Излезли	-	(2)	(1)	-	(3)
Салдо на 31 декември 2017	75	1,418	229	13	1,735
Постъпили	-	9	-	-	9
Излезли	(1)	(114)	(58)	(3)	(176)
Отписана натрупана амортизация	(74)	(1,287)	(157)	-	(1,518)
Преоценка	2,034	930	166	-	3,130
Салдо на 31 декември 2018	2,034	956	180	10	3,180

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

5. Нематериални активи (продължение)

	Разрешителни за водоползване хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Други нематериални активи хил. лв.	Активи в процес на изграждане хил. лв.	Общо хил. лв.
Натрупана амортизация					
Салдо на 1 януари 2017	75	1,205	181	-	1,461
Амортизация за периода	-	192	10	-	202
Амортизация на излезлите	-	(2)	(1)	-	(3)
Салдо на 31 декември 2017	75	1,395	190	-	1,660
Амортизация за периода	157	98	49	-	304
Амортизация на излезлите	(1)	(108)	(39)	-	(148)
Отписана натрупана амортизация	(74)	(1,287)	(157)	-	(1,518)
Салдо на 31 декември 2018	157	98	43	-	298
Преносна стойност на 31 декември 2018	1,877	858	137	10	2,882
Преносна стойност на 31 декември 2017	-	23	39	13	75
Преносна стойност на 1 януари 2017	-	192	49	-	241

Към 31 декември 2017 година нематериални активи с отчетна стойност 1,624 хил. лв. са напълно амортизирани.

През 2018 година, в съответствие с промяната на счетоводната политика за последващо оценяване на нематериалните активи (виж и приложение 2.2.1.1.), те са оценени от Микс Консулт ЕООД чрез лицензирани от Камара на независимите оценители в България оценители на права на интелектуална и индустриална собственост, с цел да бъде определена справедливата им стойност.

Оценката е извършена в съответствие с Българските стандарти за оценяване и съобразно изискванията на МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност* за нуждите на финансовото отчитане за осъвременяване преносните стойности, полезния живот и остатъчният срок на ползване на активите. При оценката са ползвани разходния и приходния подход, като са приложени респективно методът на амортизираната възстановителна стойност и методът на премийната печалба. Пазарните цени на програмните продукти и другите нематериални активи са определени на база метода на амортизираната възстановителна стойност, а тази на разрешителни за водоползване на база метода на премийната печалба.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

5. Нематериални активи (продължение)

Ако нематериалните активи биха били оценявани по историческа цена, то тяхната преносна стойност би била:

	Разрешителни за водоползване хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Други нематериални активи хил. лв.	Активи в процес на изграждане хил. лв.	Общо хил. лв.
Преносна стойност на 31 декември 2018	-	19	28	10	57

Съгласно чл. 13 и чл. 18 от Закона за водите, комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата и събирателните им деривации, както и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води са публична държавна и/или са публична общинска собственост. През 2016 година, съгласно изискванията на Закона за водите, Дружеството е отписало правата на ползване върху тези активи, тъй като реда за тяхното използване е променен и се урежда, чрез договор с Асоциацията по В и К, която действа на обособената територия.

Преносната стойност на отписаните публични активи е в размер на 18,455 хил. лв. и е посочена в таблицата по-долу:

	31 декември 2016 хил. лв.
Нематериални активи	
Права на ползване върху пречиствателни и канализационни съоръжения	18,455
Общо намалени на активи	18,455
Капитал и пасиви	
Правителствени дарения, свързани с активи	18,455
Общо намаление на капитал и пасиви	18,455

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

6. Предплатени разходи

Като предплатени разходи в отчета за финансовото състояние на Дружеството са представени платени такси за сертификационен одит и такси към финансови институции във връзка с подписан договор за кредит в размер на 8,000 хил. евро (15,647 хил. лв.). Признаването на съответната част от извършените разходи по заема в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се извършва като се прилага ефективният лихвен процент, съотносим към задължението по заема (виж също приложение 14).

Движението на предплатените разходи е, както следва:

	<u>31.12.2018</u> ХИЛ. ЛВ.	<u>31.12.2017</u> ХИЛ. ЛВ.
Салдо в началото на периода	17	30
Платени такси	3	-
Признати разходи през периода	(9)	(13)
Салдо в края на периода	11	17

7. Отсрочени данъчни активи /(пасиви), нетно

	<u>31.12.2018</u> ХИЛ. ЛВ.	<u>31.12.2017</u> ХИЛ. ЛВ.
Отсрочени данъчни активи:		
Данъчен ефект от амортизация на нетекущи активи	34	
Данъчен ефект от обезценка на нетекущи активи	22	
Данъчен ефект от обезценка на материални запаси	45	50
Данъчен ефект от обезценка на вземания	47	32
Данъчен ефект от дългосрочни доходи на персонала	60	63
Данъчен ефект от задължения за неизползвани отпуски на персонала	14	14
Общо отсрочени данъчни активи	222	159
Отсрочени данъчни пасиви:		
Данъчен ефект от преоценка на нетекущи активи	(1,139)	-
Данъчен ефект от амортизация на нетекущи активи	-	(28)
Общо отсрочени данъчни пасиви	(1,139)	(28)
Отсрочени данъчни активи/(пасиви), нетно	(917)	131

8. Материални запаси

	<u>31.12.2018</u> ХИЛ. ЛВ.	<u>31.12.2017</u> ХИЛ. ЛВ.
Материали за дейността	1,362	1,375
Горива	14	38
Общо	1,376	1,413

Към края на всеки отчетен период ръководството прави тест за обезценка на наличните в складовете на Дружеството материали. Тези материални запаси, които не са използвани в дейността на Дружеството през годината и нетната им продажна цена е по-ниска от преносната им стойност, се обезценяват.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

9. Търговски и други вземания

	31.12.2018	31.12.2017
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Вземания от клиенти, брутно	1,354	1,327
Обезценка на вземанията	(470)	(324)
Вземания от клиенти, нетно	884	1,003
Инвестиции за следващи периоди по договор	1,028	35
Предплатени разходи за бъдещи периоди	55	70
Предоставени аванси	164	36
Общо	2,131	1,144

Дружеството е учредило особен залог върху настоящи и бъдещи търговски вземания от своите 10 най-големи промишлени клиента като обезпечение по получен банков заем (виж също приложение 14).

Движението на обезценката на вземанията от клиенти през годината е следното:

	31.12.2018	31.12.2017
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Обезценка в началото на периода	324	321
Възстановена и отписана обезценка	(419)	(193)
Начислена обезценка за периода	424	196
Корекция от прилагането на МСФО 9	141	-
Обезценка в края на периода	470	324

Към 31 декември 2018 година очакваната кредитна загуба за целия срок на вземания по продажби е, както следва:

31.12.2018	Текущи	Просрочени						
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	над 360 дни
Процент на обезценка	0.78%	3.90%	13.26%	23.93%	36.80%	50.57%	63.26%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	372	177	207	107	68	48	46	329
Провизия за обезценка	3	7	27	26	25	24	29	329

Към 31 декември 2017 търговските вземания на Дружеството са с падеж до 30 дни и съдържат просрочени, но необезценени вземания по продажби в размер на 1,025 хил. лв. (виж приложение 2.8.3).

Ръководството на Дружеството счита, че стойността, по която търговските и други вземания са представени в отчета за финансовото състояние, съответства на тяхната справедлива стойност към 31 декември 2018 и 2017 година.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

10. Парични средства

	31.12.2018	31.12.2017
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Парични средства в банкови сметки	3,279	2,203
Парични средства в каса	52	43
Общо	3,331	2,246

11. Основен капитал

Към 31 декември 2018 и 2017 година внесеният напълно основен капитал е в размер на 402 хил. лв., разпределен в 402,000 дяла с номинална стойност 1 лв. всеки от тях.

Съдружници в Дружеството са:

	31.12.2018	31.12.2017
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	51%	51%
Община Русе	32%	32%
Община Ветово	4%	4%
Община Бяла	3%	3%
Община Сливо поле	3%	3%
Община Ценово	2%	2%
Община Иваново	2%	2%
Община Две Могили	2%	2%
Община Борово	1%	1%
Общо	100%	100%

12. Резерви

Представените в отчета за финансовото състояние резерви, включват натрупаните печалби от минали години, резервите от последващи оценки на нетекущи активи, както и резервите от преоценки на задълженията към персонала по планове с дефинирани доходи. През 2016 година Дружеството е отписало за сметка на резервите активи, които са публична собственост. В резултат на това, общите резерви на Дружеството имат отрицателна стойност (виж и приложения 4 и 5).

13. Задължения по оперативен лизинг

Към 31 декември 2018 общата сума на бъдещите минимални лизингови плащания на Дружеството по оперативен лизинг като лизингополучател за срок до една година е в размер на 11 хил. лв.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

14. Задължения по заеми

	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Задължения по банкови заеми		
Дългосрочни банкови заеми	2,002	3,337
Текуща част от дългосрочни банкови заеми	1,335	1,335
Общо	3,337	4,672

Ефективният лихвен процент по банковите заеми за 2018 година е 2.38% (2017: 2.66%).

През месец юни 2006 година Дружеството е подписало с международна банкова институция договор за инвестиционен кредит, в размер на 8,000 хил. евро (15,647 хил. лв.), който е напълно усвоен до края на 2010 година. Средствата от кредита се използват за реконструкция и модернизация на водопроводната мрежа на Дружеството на територията на общините, в които то оперира. Крайният срок на погасяване на кредита е месец март 2021 година.

Договорената лихва е в размер на шестмесечен ЕВРОБОР, увеличен с 2,65 пункта.

Към 31 декември 2018 и 2017 година краткосрочната част от задълженията, платими през следващите 12 месеца е в размер на 683 хил. евро (1,335 хил. лв.) за всяка от посочените години и е представена в текущите пасиви.

За обезпечаване на задълженията по договора, Дружеството учредява залог в полза на банката по реда на Закон за особените залози на настоящи и бъдещи търговски вземания от своите 10 най-големи промишлени клиента (виж също приложение 9) и по банковата сметка, открита в Банката-кредитор.

В таблицата по-долу са анализирани промените в задълженията на Дружеството, които възникват от финансовата му дейност, включително паричните и непаричните им промени за годината, приключваща на 31 декември 2018. Задълженията възникващи от финансова дейност са тези, за които паричните потоци са или бъдещите парични потоци ще бъдат включени в отчета за паричните потоци на Дружеството в паричните потоци от финансова дейност.

31.12.2018 хил. лв.	Салдо в началото на периода	Финансови парични потоци	Непарични промени	Салдо в края на периода
			Начислени лихви	
Задължения по заеми	4,672	(1,441)	106	3,337
31.12.2017 хил. лв.	Салдо в началото на периода	Финансови парични потоци	Непарични промени	Салдо в края на периода
Задължения по заеми	6,007	(1,474)	139	4,672

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

15. Дългосрочни задължения към персонала

Движението на дългосрочните задължения към персонала е следното:

	<u>31.12.2018</u> ХИЛ. ЛВ.	<u>31.12.2017</u> ХИЛ. ЛВ.
Задължения в началото на периода	632	657
Разходи по текущ трудов стаж	55	55
Изплатени разходи през периода	(99)	(96)
Финансови разходи по бъдещи задължения	9	12
Призната актюерска загуба за периода	4	4
Задължения в края на периода	<u>601</u>	<u>632</u>

Стойността на задължението посочено в отчета за финансовото състояние е, както следва:

	<u>31.12.2018</u> ХИЛ. ЛВ.	<u>31.12.2017</u> ХИЛ. ЛВ.
Настояща стойност на задължението	597	628
Признати актюерски загуби	4	4
Задължения в края на периода	<u>601</u>	<u>632</u>

Основните финансови предположения, използвани при изчисленията, са следните:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Дисконтов процент	1.50%	1.75%
Бъдещо увеличение на заплатите на година	0.60%	1.00%
Средна възраст на пенсиониране при мъжете	64	64
Средна възраст на пенсиониране при жените	61	61

Освен това, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналетът има право на обезщетение в размер до две работни заплати увеличени с 100% при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж.

Използваните демографски статистически предположения се основават на следното:

- процент на текучество на персонала на Дружеството през последните няколко години;
- смъртност на населението на България през периода 2015 – 2017 година съгласно данните на Националния статистически институт;
- статистически данни на Националния център за здравна информация, относно нетрудоспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

15. Дългосрочни задължения към персонала (продължение)

Анализ на чувствителността

Изчислението на задълженията по планове с дефинирани доходи се влияе от промените в актюерските преценки. В таблиците по-долу са представени ефектите върху задълженията в резултат на промяната на основните допускания.

- Дисконтов фактор +/- 0,5%

	При дисконтов фактор 1.00%	При дисконтов фактор 2.00 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2018) - хил. лв. - разлика	18	(17)
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	3%	(3%)

- Допускане за ръст на заплати +/- 0.5%

	При ръст на заплати 0.10%	При ръст на заплати 1.10 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2018)- хил. лв. - разлика	(17)	18
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	(3%)	3%

- Допускане за очакваната продължителност на живота +/- 1 година

	При продължи- телност на живот -1 год.	При продължи- телност на живот +1 год.
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2018)- хил. лв. - разлика	5	(6)
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	1%	(1%)

Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 0,50% на използвания процент на дисконтиране, размерът на задължението в края на периода би се намалил с 3%, съответно увеличил с 3%. Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 0,50% на процента на ръст на работната заплата годишно, размерът на задължението в края на периода би се намалил с 3%, съответно увеличил с 3%.

Моделът е слабо чувствителен по отношение на демографските показатели степен на оттегляне на персонала и използваната таблица за смъртност.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

16. Търговски и други задължения

	31.12.2018	31.12.2017
	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.
Задължения към доставчици	636	354
Задължения за такса водоползване и заустване към МОСВ	425	430
Задължения към персонала	530	481
Задължения към социалното осигуряване	209	258
Задължения за ДДС	188	229
Задължения по гаранции	71	73
Задължения за други данъци	52	70
Задължения към други кредитори	52	51
Лихви по заеми	21	30
Задължения по получени аванси	44	35
Общо	2,228	2,011

Ръководството на Дружеството счита, че стойността, по която краткосрочните задължения са представени в отчета за финансовото състояние, съответства на тяхната справедлива стойност към 31 декември 2018 и 2017 година.

17. Приходи от продажби

	Годината, завършваща на 31.12.2018	Годината, завършваща на 31.12.2017
	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.
Приходи от продажба на питейна вода	18,734	16,386
Приходи от пречистване на отпадни води	1,884	1,872
Приходи от такса за канализационни услуги	1,581	1,374
Приходи от предоставени услуги	214	201
Общо	22,413	19,833

18. Други приходи

	Годината, завършваща на 31.12.2018	Годината, завършваща на 31.12.2017
	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.
Приходи от платени неустойки	115	115
Други приходи	100	101
Общо	215	216

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

19. Разходи за материали

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Електроенергия	3,152	2,752
Основни материали и резервни части	1,545	1,431
Горива и смазочни материали	384	334
Материали за дезинфекция	126	91
Консумативи	80	71
Отопление (природен газ, въглища, дърва за огрев)	60	56
Канцеларски материали	37	46
Природна газ за технологични нужди	31	7
Общо	5,415	4,788

20. Разходи за външни услуги

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Предоставено право на ползване на активи (приложение 30)	1,973	3,152
Такса водоползване и заустване	425	430
Ремонт на активи	270	381
Транспортни услуги	164	103
Комисионни за събиране на дължими суми	154	134
Данъци и такси	118	142
Консултантски услуги	115	80
Ремонт на пътни настилки	94	117
Поддръжка на водомери и ел. мотори	87	65
Комуникационни услуги	85	89
Абонамент, абонаментни такси	79	71
Застраховки	62	50
Поддържане на санитарни зони и геоложки проучвания	59	37
Анализ водни проби	52	48
Дезинсекция и дератизация	38	37
Реклама	24	23
Трудово-медицинска услуга, медицинска услуга	17	3
Охрана на труда и обучение на персонала	13	25
Охрана на обектите	13	12
Наеми	11	16
Суми по граждански договори	1	-
Други	1	2
Общо	3,855	5,017

Договорените възнаграждения за одит на финансовите отчети на Дружеството към 31 декември 2018 и 2017 година са в размер на 18 хил. лв. за всяка от посочените години.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

21. Разходи за персонала

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Разходи за заплати	6,321	5,954
Разходи за социално осигуряване и други социални плащания	1,942	1,895
Начисления за неизползвани отпуски	122	115
Начисления за обезщетения след пенсиониране	55	55
Общо	8,440	8,019

22. Разходи за обезценка

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Разходи за обезценка и отписване на вземания	564	196
Възстановени обезценени вземания	(291)	(139)
Общо	273	57

23. Други разходи

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Съдебни такси	68	73
Такса ДКЕВР	56	58
Местни данъци и данъци при източника	39	35
Обезщетения за трудова злополука, трудови спорове, причинени щети, вкл. осигуровки	36	14
Балансова стойност на бракувани активи	33	115
Разходи за командировки	27	23
Лично потребление	27	-
Охрана на труда, ЛПС	23	-
Абонаментни карти	17	16
Представителни разходи	16	17
Дарения	12	18
Офис обзавеждане	7	3
Членски внос	6	6
Безплатна храна и други	6	8
Щети (бракуван автомобил)	5	11
Лихви, неустойки, санкции	3	26
Такса заустване от минали години	-	112
ДДС доставчик	-	6
Общо	381	541

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

24. Финансови разходи

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Лихви по получени заеми	106	139
Лихви по дългосрочни задължения към персонала	9	12
Отрицателни валутни разлики, нетно	1	1
Банкови такси, комисионни и други финансови разходи	24	21
Общо	140	173

25. Данъци върху печалбата

Изчисленията за ефективния данъчен процент са представени в следната таблица:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Счетоводна печалба преди облагане	3,114	751
Дължим данък по приложимата данъчна ставка -10 %	311	75
Данъчен ефект от постоянни разлики	1	16
Данъчен ефект от непризнат отсрочен данъчен актив	(14)	-
Разходи за данъци върху печалбата	298	91
Ефективен данъчен процент	9.57%	12.12%

Компонентите на разхода за данъци върху печалбата са следните:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Текущи разходи за данъци	388	92
Данъчен ефект от временни данъчни разлики (приложение 7)	(90)	(1)
Разходи за данъци върху печалбата	298	91

Отсроченият данък за 2018 и 2017 година, отнесен директно в капитала е, както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Резерв за актюерски загуби	1	1
Преоценъчни резерви	(1,139)	-
Общо	(1,138)	1

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

25. Данъци върху печалбата (продължение)

Движението на задълженията за корпоративен данък е както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Задължения за корпоративен данък в началото на периода	41	193
Начислен корпоративен данък	388	92
Платен корпоративен данък	(292)	(244)
Задължения за корпоративен данък в края на периода	137	41

26. Дивиденди и разпределение на финансовия резултат

Съгласно Постановление на Министерски съвет на Република България, търговските дружества с държавно участие заплащат дивидент от реализираната печалба.

През 2018 година, съгласно Решение на ОС № 29 от 23 май 2018 година и Разпореждане № 2 от 9 март 2018 година на Министерски съвет, не е извършено разпределение на финансовия резултат за 2017 година за дивиденди за съдружниците, а печалбата в размер на 660 хил. лв. е отнесена в допълнителни резерви.

През 2017 година, съгласно Решение на ОС № 28 от 30 май 2017 година и Разпореждане № 2 от 23.02.2017 год. на Министерски съвет, не е извършено разпределение на финансовия резултат за 2016 година за дивиденди за съдружниците, а печалбата в размер на 1,719 хил. лв. е отнесена в допълнителни резерви.

27. Условни активи и пасиви

Срещу Дружеството има заведени съдебни иски по граждански дела на различно основание. Общият размер на исковите не надхвърля 4 хил. лв. Ръководството на Дружеството счита, че изходът от тези дела ще бъде в полза на Дружеството и то няма да бъде принудено да изплаща обезщетения. По тази причина в настоящия финансов отчет не са начислени провизии по правни задължения за тези иски.

28. Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

Възнагражденията на членовете на ключовия ръководен персонал през 2018 и 2017 години са в размер 81 хил. лв. за всяка от посочените години и представляват краткосрочни доходи на персонала. Не са предвидени доходи след приключване на работните отношения с Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

29. Управление на капитала

Дружеството управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие, като едновременно с това се стреми да максимизира възвращаемостта за собствениците чрез оптимизация на съотношението между дълг и капитал (възвращаемостта на инвестирания капитал). Целта на Ръководството е да поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и пазара и да гарантира бъдещото развитие на Дружеството.

Ръководството на Дружеството наблюдава капиталовата структура на базата на съотношението нетен дълг към собствен капитал.

Нетният дълг включва както нетекущите и текущи лихвени заеми, така и нетекущите и текущи задължения по финансов лизинг, намалени с паричните средства. Основният капитал, резервите, и натрупаната печалба, формират собствения капитал на Дружеството.

	31.12.2018	31.12.2017
	хил. лв.	хил. лв.
Дълг (приложение 14)	3,337	4,672
Парични средства (приложение 10)	(3,331)	(2,246)
Нетен дълг	6	2,426
Собствен капитал	12,961	37
Съотношение дълг – капитал	-	65.57

През предходния период съотношението дълг към капитал е много високо. Причината за това е отписване през 2016 година от отчета за финансовото състояние на активите, които са публична собственост и като следствие на това към 31 декември 2017 година резервите на Дружеството са отрицателни в размер на 1,025 хил. лв., а нетните му активи (собствения капитал) са в размер на 37 хил. лв. Към 31 декември 2018 година нетните активи на Дружеството са в размер на 12,961 хил. лв., което е основно в резултат от отчетената за 2018 година печалба в размер на 2,816 хил. лв. и увеличението на преоценъчните резерви от оценката по справедлива стойност на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи в размер на 10,252 хил. лв.

30. Инвестиции в публични активи

Както е оповестено в приложение 1, през месец декември 2015 година, Ръководството на Дружеството е сключило договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с АВиК на обособената територия, на която оперира Дружеството. Съгласно условията на договора, считано от 1 януари 2016 година задължителното минимално ниво на инвестиции, които Дружеството следва да направи за целия срок на договора, който е 15 години, е в размер на 38,432 хил. лв.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 (продължение)**

30. Инвестиции в публични активи (продължение)

Във връзка с влизането в сила на посочения договор с АВиК, както това е оповестено в приложения 4 и 5 към финансовия отчет, комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата и събирателните им деривации и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води са обявени за публична държавна и/или публична общинска собственост. Тези активи са предадени на държавата и общините и с тяхната преносна стойност е намален собствения капитал на Дружеството (виж и приложения 4, 5 и 12).

Управлението на активите ще се осъществява от АВиК, като дейността по водоснабдяване и отвеждане на отпадъчните води ще продължи да се осъществява от Дружеството, на база на сключения договор.

Цената, която Дружеството ще плаща за правото да използва публичните активи се определя на база на неговия ангажимент за задължително минимално ниво на инвестиции за срока на договора. Съгласно клаузите на договора, стойността на минималното ниво на инвестициите подлежи на преглед и евентуална промяна през период от пет години по време на изпълнение на договора. Също така, съществува възможност Дружеството да бъде освободено от ангажимента да извършва определени инвестиции, ако някоя от страните в договора постигне по-добри икономически условия за реализиране на тази инвестиция.

През текущия период, Дружеството е направило инвестиции в публични активи на стойност 1,973 хил. лв. (2017: 3,152 хил. лв.), които са отчетени и признати, в съответствие с изискванията на договора и приложимото законодателство (виж и приложение 20).

Съгласно условията на договор, за следващите пет отчетни периода, Дружеството има ангажимент да направи задължително минимално ниво на инвестиции, както следва:

Година	Инвестиции в публични активи
	хил. лв.
2019	2,920
2020	4,130
2021	5,381
2022	4,827
2023	5,405
Общо	22,663